

Līvānu
slimnīca
attīstās

3. lappusē

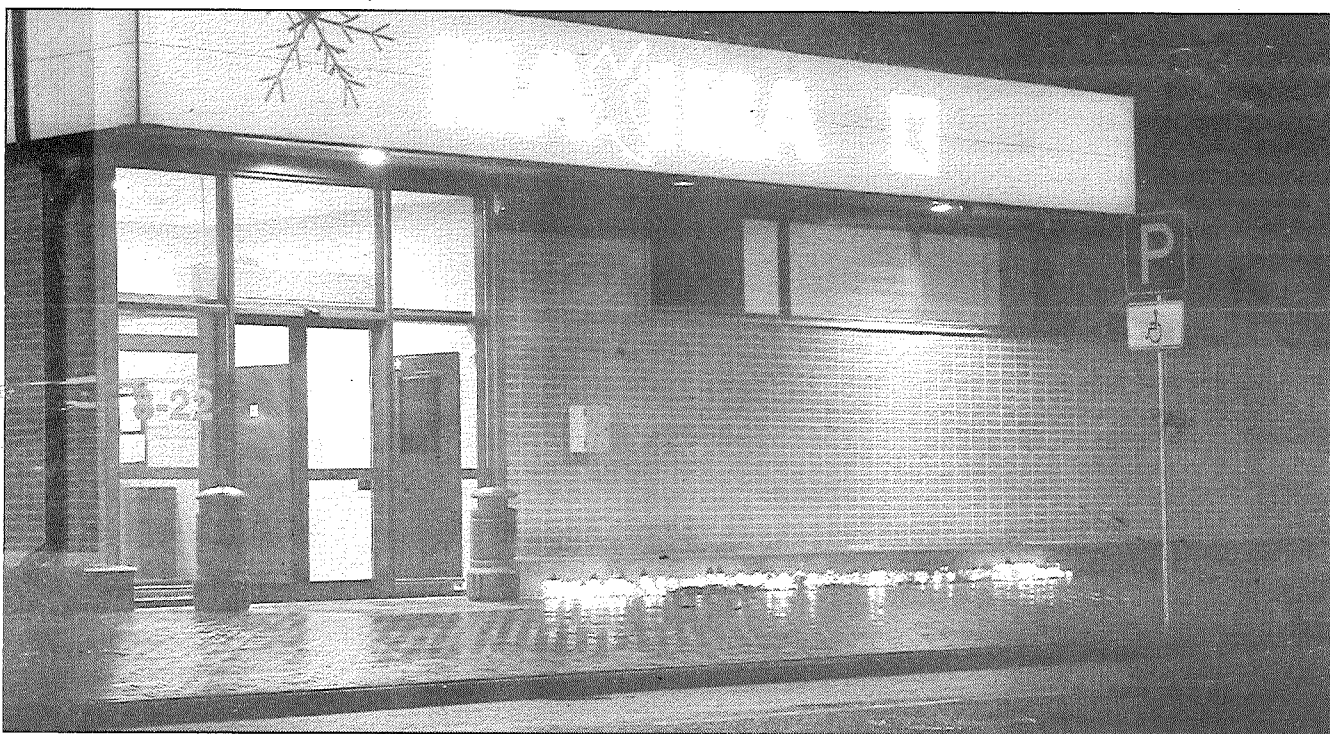
Preilieši vēlas
līdzdarboties
parka
sakopšanā

4. lappusē

Ko vajag
zināt par
eiro

8. lappusē

Latvija sēro par upuriem sabrukušajā «Maxima» veikalā Rīgā

● Pirmdien, 25. novembrī, pulksten 10.00 visā Latvijā bija klusuma brīdis veikala «Maxima» traģēdijā bojāgājušo piemiņai. Valsts sēro, vienlaikus parādot, ka Latvijas cilvēki ir vienoti. Svences un ziedi gulst pie «Maxima» veikala Preiļos un daudzviet citur Latvijā.

Gājuši bojā 54 cilvēki, vairāki desmiti cietuši, no kuriem aptuveni 20 ārstējas slimnīcā... Asaras, sāpes, izmisums... Izpostītas ģimenes, iznīcināti sapņi...

Tāds ir pagājušajā ceturtdienā, 21. novembrī, Rīgā, Zolitūdes mikrorajonā notikušās traģēdijas rezultāts, kad ap pulksten 18.00 iegruva veikala «Maxima» jumts 500 kvadrātmetru platībā, aprokot zem gruvešiem apmeklētājus un veikala darbiniekus. Kad notikuma vieta ieradās un sāka strādāt glābēji, notika otrs iegruvums, kura laikā gāja bojā arī trīs glābēji. Sestdien ēkā notika vēl trešais iegruvums, pēc kura darbi uz laiku tika pārtraukti un atsākās svētdien.

Zolitūdē notikušo par smagu noziegumu nosauca premjers Valdis Dombrovskis, un tas kā tāds arī jāizmeklē,

viņš pirmdien paziņoja Latvijas Televīzijas raidījumā «Rīta Panorāma». Premjers uzsvēra, ka gan izmeklēšanas, gan sistēmas pilnveidošanas ziņā darbam jānotiek maksimāli īsā laikā. Iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis TV3 raidījumam «Nekā personīga» svētdien atzina, ka nekavējoties uzsāks kriminālprocesu, izņemti visi ar ēkas projektēšanu un būvniecību saistītie dokumenti, dažu dienu laikā nopratināti jau 105 cilvēki. Izmeklētāji tāpat pasūtījuši arī 58 dažādas ekspertīzes. Policija kopā ar būvniecības ekspertiem notikuma vietā turpina vākt pierādījumus. Ministrs televīzijas tiešraidē teica, ka ir gatavs garantēt — vainigos un traģēdijas iemeslus noskaidros. Savukārt Valsts policijas priekšnieks Ints Kuzis norādīja, ka vienīgā un tiesiskā ekspertīze būs kriminālprocesa ietvaros. Vēl vārdos asāks par notikušo ir Valsts

prezidents Andris Bērziņš — «tā ir milzīga skaita neaizsargātu cilvēku slepkavība. ... daudz kas ir jāmaina pamatos, jo pasaulē pēc šādām traģēdijām neskaita zīmogus un parakstus, bet tieši atbildīgās personas, kuras ir parakstījušas. Atbildīgās personas, kuras ir parakstījušas, nokļūst izmeklēšanas izolatorā. Tas būtu arī ļoti vēlams šeit pie mums.»

Pašlaik viens no būtiskākajiem rīcības aspektiem ir palīdzība cietušajiem un bojāgājušo ģimenēm. Finansiāla atbalsta sniegšanu jau apliecinājusi gan valdība, gan Rīgas dome. Ar portāla «Ziedot.lv» palīdzību pirmdien jau bija saziēdoti vairāk nekā 316 tūkstoši latu.

Redzot, cik pašaieliedzīgi un līdz spēku izsīkumam veikala gruvešos strādāja glābēji, premjers sacīja, ka būs jādomā arī par glābēju algu palielināšanu vai nu šī gada budžeta grozījumos, vai nākamā gada budžetā.

LĪDZJŪTĪBA

Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp,
Pats visas elles var paciest.
Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp
Un kad viņš skatās tev acīs
Un mēmi klusē, un nelūdz nekā,
Lai sāpju smagums tiek dalīts.
Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp
Un tu nezini, kā lai palīdz.

Latgales plānošanas reģiona un pašvaldību vārdā izsaku visdziļāko līdzjūtību Zolitūdes traģēdijā cietušo un bojāgājušo iedzīvotāju ģimenēm un tuviniekiem.

Jūtam līdzī nelaiemes seku likvidēšanas darbos bojāgājušo ugunsdzēsēju un glābēju ģimenēm un darba kolēģiem.

Šajā grūtajā brīdī sērojam kopā ar visiem rīdziniekiem.

A.Adamovičs,
Latgales plānošanas reģiona
attīstības padomes priekšsēdētājs

TURPINĀS PRESES ABONĒŠANA 2014. GADAM!
ABONĒJIET «NOVADNIEKU»

2014. gadam «Latvijas Pasta» nodalās, pie pastniekiem,

«Novadnieka» redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, un

interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā «Abonēšana».

EIROPAS SAVIENĪBĀ

EP deputāti atbalsta atteikšanos no sēdēm Strasbūrā

Eiropas Savienības (ES) deputāti 20. novembrī ar pārliecinošu balsu vairākumu atbalstīja ierosinājumu Eiropas Parlamenta (EP) sēdes rīkot tikai Briselē, izvairoties no dārgajiem braucieniem uz sēdēm Strasbūrā, lai gan Francija varētu tādā lēmumā bloķēt. 766 ES deputātiem ir divas galvenās mītnes vietas. Tas, ka deputāti, palīgi un tulkā katru mēnesi pārvietojas starp abām mītnēm, gadā izmaksā 180 miljonus eiro (126,5 miljonus latu), un tas ir tikai tādēļ, ka lielvaras pēc Otrā pasaules kara nespēja vienoties, kurā valstī jāatrodas galvenajai ES mītnē. Tad Francija ierosināja Strasbūrā kā Francijas un Vācijas miera līguma simbolu. Pašlaik Strasbūrā katru mēnesi notiek četras dienas ilgas plenārsēdes, bet komisiju darbs rit Briselē, kur ir arī visu politisko grupu mājvieta. Visas lielākās ES parlamenta grupas pārliecinoši balsoja par atteikšanos no sēdēm Strasbūrā, vienīgi Eiropas Tautas partijas kristīgo demokrātu atzarā, ko vada Francijas pārstāvis, balsojums bija līdzvērtīgs par un pret. Strasbūrā EP plenārsēdes ir ekonomiku veicinošs faktors. Kad 2008. gadā daļējas jūma ieburšanas dēļ divas sēdes pilsētā tika atceltas, pilsēta cieta 7,5 miljonus eiro (5,3 miljonus latu) zaudējumus. Francija uzstāj, ka visas ES dalībvalstis 1992. gadā piekrita divām parlamenta mītnēm. EP deputāti jautājumu par vienas mītnes saglabāšanu aktualizēja pēc 2010. gadā noslēgtā Lisabonas līguma, kas paplašina EP pilnvaras un atbildību.

ES daudzgadu budžets vērtējams kā Latvijai izdevīgs

20. novembrī EP apstiprinātais ES bloka budžets 2014.-2020. gadam ir vērtējams kā Latvijai izdevīgs, taču valstij jāmaņās šos budžeta līdzekļus prasīgi apgūt, ekspresintervijā aģentūrai LETA pauda EP deputāti no Latvijas. EP deputāte Inese Vaidere uzskata, ka pieņemtais ES daudzgadu budžets uzskatāms kā Latvijai kopumā izdevīgs. «Latvija ir ceturta lielākā neto saņēmēja starp visām ES dalībvalstīm. Praktiski tas nozīmē, ka par katru ES budžeta iemaksāto eiro atpakaļ saņemsim 4 eiro, kas ir ļoti labi, ņemot vērā, ka pirmo reizi vēsturē ES budžeta kopējums ir ticis samazināts, salīdzinot ar iepriekšējo periodu,» sacīja deputāte. Līdzīgi domā Alfrēds Rubiks, sakot, ka Latvija var būt apmierināta, jo ir iegūts vairāk tiešmaksājumu. Arī Roberts Zīle minēja šo ieguvumu un to, ka saņemts pilnvērtīgs līdzfinansējums «Rail Baltic» projektam. Deputāti kā nozīmīgu problēmu atzīmēja to, ka ne vienmēr Latvija ir bijusi spējīga prasīgi izmantot tai piešķirto finansējumu. «Neprotam šo naudu apgūt. Laižam garām iespējas. Kā tas bija ar vilcienu iepirkumu, Krievu salas projektu. Šajā ziņā esam pēdējā vietā,» pauda Rubiks.

EP jaunā kohēzijas politika reģioniem paredz 325 miljardus eiro

Eiropas Parlaments 20. novembrī pieņēma vairākus noteikumus ES kohēzijas politikas īstenošanai laikposmā līdz 2020. gadam, paredzot 325 miljardus eiro (vairāk nekā 228 miljardus latu) reģioniem, informēja EP Informācijas birojs Latvijā. Parlamentam izdevies panākt arī birokrātijas mazināšanu attiecībā uz līdzekļu apguvi. «Dalībvalstis un reģioni turpmāk varēs vairāk koncentrēties uz programmu un projektu īstenošanu un ietekmi, mazāk satraucoties par administratīvajām formalitātēm,» norāda Reģionālās attīstības komitejas priekšsēdētāja Danuta Hibnera, kura vadīja Parlamenta sarunu grupu arī likumdošanas sarunās ar dalībvalstīm. Viņa piebilda, ka kohēzijas politika arī nākamajos septiņus gadus būs galvenais ES publiskā finansējuma avots un tās jaunie noteikumi nodrošinās «gudrākus» ieguldījumus. Patlaban plānots, ka nākamajā septiņu gadu plānošanas periodā Latvijas ekonomikai no ES budžeta būs pieejami vairāk nekā 6,6 miljardi eiro. Kopumā 4,233 miljardi eiro mūsu valstij būs pieejami no Kohēzijas fonda, Kopējai lauksaimniecības politikai – 2,37 miljardi eiro. Latvijas iemaksas ES budžetā paredzētas aptuveni 1,67 miljardu eiro apmērā.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

Žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

No sirds dāvinātie ziedi vēl ilgi turpina klusas sirds sarunas.

Pāvests pirmo reizi caur Latviju nodeva svarīgu baznīcas dokumentu – apustulisko pamudinājumu

Pāvests Francisks svētdien, 24. novembrī, pirmo reizi caur Latvijas katoļu baznīcas pārstāvi nodeva svarīgu katoļu baznīcas dokumentu visiem pasaules bīskapiem, informēja Latvijas Romas Katoļu Baznīcas Informācijas centrā. Dokumentu saņēma un Latvijai vēlāk nodeva Liepājas diecēzes bīskaps Viktors Stulpins, kurš 24. novembrī bija uzaicināts piedalīties Kristus Karaļa svētkos, jo Katoliskajā Baznīcā noslēdzās Ticības gads.

Atzīmējot šo notikumu, pāvests Francisks Svētā Pētera laukumā ar simbolisku žestu pasniedza ļoti nozīmīgu dokumentu, kas tiek dēvēts par apustulisko pamudinājumu. Dokuments veltīts evaņģēlīzācijai, tas ir, kristiešu aicinājumam dalīties savā ticībā un sludināt līdzcilvēkiem prieku un cerību, ko dod Kristus Evaņģēlija labā vēsts.

Vēstulē, ko Stulpins saņēma no pāvesta Jaunās evaņģēlīzācijas veicināšanas padomes vadītāja arhibīskapa Rino Fizikella, teikts: «Svētās Mises noslēgumā, lai uzsvertu, ka evaņģēlīzācijas misija ir visas kristīgās kopienas atbildība, Svētais tēvs personīgi pasniedgs apustuliskā pamudinājuma eksemplāru dažādu ticīgo grupu pārstāvjiem. Es būtu pagodināts, ja jūs pieņemtu manu ielūgumu būt šeit Romā un kā Ticības gadā ordinēts bīskaps no pāvesta Franciska rokām saņemtu apustulisko pamudinājumu visu bīskapu vārdā.»

Ticības gada noslēguma svinībās

Latvijā pērn otrs lielākais iedzīvotāju skaita kritums ES

Emigrācijas un zemās dzimstības dēļ Latvijā pērn iedzīvotāju skaits samazinājās par 10,3% uz katrim tūkstoš iedzīvotājiem, kas bija otrs lielākais kritums Eiropas Savienības valstu vidū aiz Lietuvas, liecina ES statistikas biroja jaunākie «Eurostat» dati.

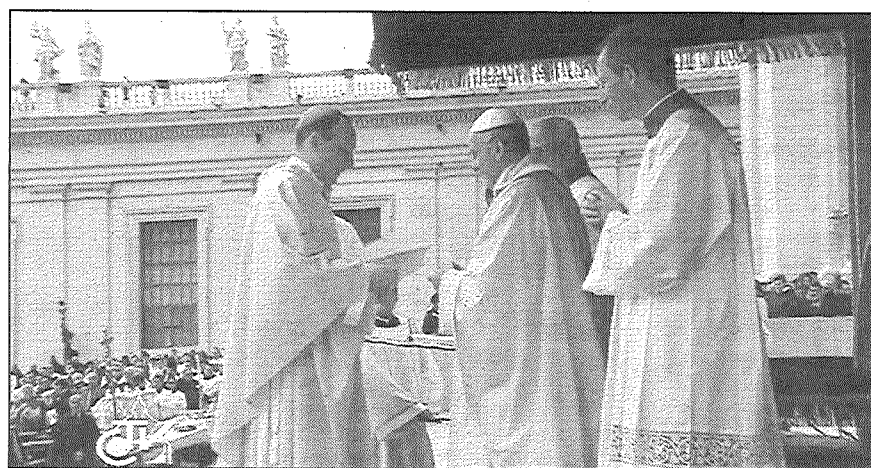
Baltijas valstis – negatīvās statistikas līderes

Vēl vairāk nekā mūsu valstī iedzīvotāju skaits samazinājās Lietuvā (-10,6% uz tūkstoš iedzīvotājiem). Savukārt trešais lielākais iedzīvotāju skaita samazinājums pērn reģistrēts Igaunijā (-6,8%), kam sekoja Bulgārijā (-5,8%), Grieķijā (-5,5%) un Portugālē (-5,2%). Iedzīvotāju skaits samazinās, kad mirstība pārsniedz dzimstību un emigrācija pārsniedz imigrāciju.

Savukārt visvairāk iedzīvotāju skaits pagājušajā gadā palielinājās Luksemburgā (+23,2% uz tūkstoš iedzīvotājiem), Maltā (+9,1%), Zviedrijā (+7,7%), Lielbritānijā (+6,2%), Beļģijā (+6,0%) un Austrijā (+5,2%).

Migrācija veido 80% no ES iedzīvotāju skaita pieauguma

Eiropas statistiķi secinājuši, ka 2012. gadā ap 80% no kopējā ES iedzīvotāju skaita pieauguma radīja migrācija. Migrācijas ceļā lielāko iedzīvotāju skaita kritumu piedzīvojis Īrija (-7,6% uz tūkstoš iedzīvotājiem), kam seko Lietuva (-7,1%), Latvija (-5,8%), Igaunija (-5,7%),

● Liepājas diecēzes bīskaps Viktors Stulpins no pāvesta Franciska saņem apustulisko pamudinājumu.

Svētais tēvs izvēlējās izmantot trīs simboliskas zīmes. Pirmā zīme ir svētā Pētera relikviju izstādīšana, kas notiku pirmo reizi vēsturē. Ticības gads bija iecerēts kā svētceļojums uz apustuļa Pētera kapu, un tā laikā Vatikāns ir reģistrējis 8,5 miljonus svētceļnieku.

Otrā zīme – apustuliskā pamudinājuma simboliska pasniegšana dažādām ticīgo grupām. Dokuments tika pasniegts ne tikai Baznīcas hierarhijas pārstāvjiem, bet arī ģimenēm, žurnālistiem, māksliniekiem, kādam aklam cilvēkam un jauniešiem. Pedējie to saņēma elektroniskā formātā, tādējādi uzsverot to, ka pamudinājums ir pieejams arī jauno tehnoloģiju lietotājiem.

Trešā zīme Ticības gada noslēguma svinībās – kopīgs Credo jeb Ticības

apliecība pāvesta svinētās Svētās Mises laikā. Dievkalpojums sākās pulksten 11:30 pēc Latvijas laika.

Pāvestam Franciskam šis ir pirmais apustuliskais pamudinājums. Tas ir tapis, balstoties arī uz visas pasaules bīskapu pārrunāto jaunajai evaņģēlīzācijai veltītā sinodē pirms gada, kurā piedalījās arī Rīgas arhibīskaps-metropolīts Zbignevs Stankevičs.

Ticības gads sākās šī gada 11. novembrī, Vatikāna II koncila atklāšanas piecdesmitajā gadadienā. Tā mērķis bija aicināt katoļus uz autentisku atgriešanos pie Dieva, kā arī ticības atklāšanu no jauna, lai varētu būt uzticami un priekpilni Kunga Jēzus Kristus liecinieki un spētu vadīt cilvēkus, kuri meklē durvis uz ticību.

Grieķijā (-4,0%), Portugālē (-3,6%) un Spānijā (-3,5%).

Savukārt migrācijas ceļā visstraujāko iedzīvotāju skaita pieaugumu pērn piedzīvoja Luksemburgā (+18,9%), Malta (+7,4%), Itālijā (+6,2%), Zviedrijā (+5,4%) un Austrijā (+5,2%).

Negatīvs dabiskais pieaugums – 12 ES valstīs

Latvija ir to 12 bloka dalībvalstu vidū, kurās dabiskais pieaugums (starpība starp dzimušo un mirušo skaitu) uz tūkstoš iedzīvotājiem pērn bija negatīvs. Lielākais dabiskā iedzīvotāju skaita kritums reģistrēts Bulgārijā (-5,5%), kam seko Latvija (-4,5%), Ungārijā (-3,9%), Lietuva (-3,5%), Rumānija (-2,7%) un Vācija (-2,4%). Igaunijā tas bija -1,0% uz tūkstoš iedzīvotājiem.

Savukārt lielākais dabiskais pieaugums pērn bijis Īrijā (+9,5%), Kiprā (+5,2%), Luksemburgā (+4,0%), Francijā un Lielbritānijā (abas valstis +3,8%).

Mirstības rādītāji Latvijā – otrie lielākie aiz Bulgārijas

Latvija ir līderu vidū arī mirstības rādītājā. Mūsu valstī mirstība uz tūkstoš iedzīvotājiem pērn bija 14,3% uz tūkstoš iedzīvotājiem, atpaliekot vien no Bulgārijas, kur šis rādītājs bija 15,0%. Aiz Latvijas mirstības ziņā ir Lietuva (13,7%), Ungārijā (13,0%), Rumānija (12,7%), Horvātijā (12,1%) un Igaunija (11,6%). Savukārt zemākie mirstības rādītāji bija Īrijā (6,3%), Kiprā (6,6%), Luksemburgā (7,3%), Maltā (8,1%) un

Nīderlandē (8,4%).

Savukārt dzimstības līmenis visaugstākais bija Īrijā (15,7% uz tūkstoš iedzīvotājiem), Lielbritānijā (12,8%), Francijā (12,6%), Zviedrijā (11,9%) un Kiprā (11,8%), bet zemākais tas bija Vācijā (8,4%), Portugālē (8,5%), Grieķijā un Itālijā (abas valstīs 9,0%) un Ungārijā (9,1%). Latvijā dzimstība bija 9,8%, Lietuvā tā bija 10,2%, bet Igaunijā – 10,6%.

Kopumā pērn ES piedzima 5,2 mažuļi un dzimstības līmenis bija 10,4% uz tūkstoš iedzīvotājiem, bet mirušo skaits sasniedza piecus miljonus – mirstības līmenis bija 9,9% uz tūkstoš iedzīvotājiem.

Kopējais ES iedzīvotāju skaits gada laikā pieaudzis par 2,2%

Visā ES vidēji iedzīvotāju skaits pērn palielinājās par 2,2% uz katrim tūkstoš iedzīvotājiem un šā gada sākumā blokā dzīvoja 505,7 miljoni cilvēku pretstatā 504,6 miljoniem 2012. gada sākumā. Iedzīvotāju skaits palielinājās dabiskā pieauguma (0,2 miljoni cilvēku jeb 0,4% uz tūkstoš iedzīvotājiem) un tīras migrācijas dēļ (0,9 miljoni jeb 1,7% uz tūkstoš iedzīvotājiem).

Savukārt Latvija, pēc eiropstatistiku vēstītā, šī gada sākumā iedzīvotāju skaits bija samazinājies līdz 2,024 miljoniem pretstatā 2,045 miljoniem cilvēku 2012. gada sākumā. Lietuvā šis rādītājs minētajā periodā kritās no 3,004 miljoniem līdz 2,972 miljoniem cilvēku, bet Igaunijā iedzīvotāju skaits saruka no 1,334 miljoniem līdz 1,325 miljoniem.

Papildināti zivju krājumi Dubnā

● Lidaku mazuļu ielaišana Dubnā, piedaloties makšķernieku biedrības «Stagars» valdes priekšsēdētājam Viktoram Piļščikovam (pirmais no labās).

Makšķernieku biedrība «Stagars», realizējot projektu «Zivju mazuļu papildināšana Dubnas upē», novembrī ielaida Dubnas upē 1000 lidaku mazuļus, kuri svēra no 200 līdz 500 gramiem, informē biedrības valdes priekšsēdētājs Viktors Piļščikovs. Finansējums iegūts Livānu novada domes izsludinātajā mazo grantu konkursā. Livānu novada pašvaldība šim mērķim piešķir 500 latus. Savukārt makšķernieku biedrības «Stagars» līdzfinansējums bija 50 lati. Lidaku mazuļi iegādāti zivjaudzētavā «Kalves». Viktors Piļščikovs izteica pateicību zivjaudzētavas pārstāvim Gundaram Kalvem par lidaku mazuļu piegādi un Livānu novada pašvaldībai par iespēju realizēt šo projektu.

Apbalvoti sakoptāko māju īpašnieki

Svinīgajā sarīkojumā, atzīmējot Latvijas Valsts 95. dzimšanas dienu, kā jau iepriekš bija solīts, tika paziņoti Livānu novada konkursa «Topi skaistāks, mans novads!» rezultāti un apbalvoti uzvarētāji. Kopumā konkursā piedalījās 14 dalībnieki.

Par sakoptāko lauku sētu Livānu novadā kļuvis Svetlanas Grigas ģimenes sēta «Papeles» Rožupes pagastā. Grīgu ģimenes dārzs iekopts mālainā piekalnē ar pasakainu skatu uz Latgales lauku ainavu ar ruļļos saveltu sienu. Saimniece katram stādam atkaru vietu mālainajā augsnē.

Par sakoptāko individuālo māju 2013. gadā žūrija atzinusi Māra Grigaļa ģimenes īpašumu «Līvi» Sutru pagastā. Grīgaļu ģimenes dārzs ir ilgstoša, pamatīga darba rezultāts. Daudz skujuņu, kas pašu izaudzēti no spraudņiem. Ierīkota zaļā viesistaba — atpūtas vieta zem milzīgiem kokiem. Dārzā aug ne tikai 25 šķirņu

peonijas, bet arī reti dienviņu augi.

Otrā vieta individuālo māju grupā ir Pētera Voitīņa ģimenes mājām «Lapiņi» no Turku pagasta Dubnas viensētām. Skaistais dārzs tiek laistīts pat naktī un burtiski izstaro mīlestību. Saimnieks vienmēr izdomā ko jaunu tā papildināšanai. Te labi jūtas augi, cilvēki un arī bites stropā, jo dārzs ir labākās zāles, teic Voitīni.

Trešās vietas ieguvēji individuālo māju grupā ir Māra Butāna ģimene, kas saimnieko īpašumā «Aizezers» Jersikas pagastā. Šis ģimenes dārzs Iesalnieku ezera krastā laikam ir visplašākais teritorijas ziņā un ar vislielāko augu dažādību.

Daudzdzīvokļu māju grupā pēc žūrijas komisijas lēmuma piešķirtas divas pirmās vietas — biedrībai «Sābri», kas Livānos, Rīgas ielā 204, izveidojusi paaugmāju, un Sutru ciemata daudzdzīvokļu mājai numur 3 Uzvaras ielā, kuras iedzīvotāji centīgi darbojas, lai mājā un apkārtnē vidē kopīgi ieviestu skais-

tumu. Par mājas Rīgas ielā 204 siltināšanu un sakoptību rūpējas tās čaklie iedzīvotāji Skaidrītes Vucēnas vadībā, bet Sutru ciematā mājas numur 3 sakopšanas darbus organizē un koordinē Ilona Filipova.

Sabiedrisko ēku grupā pirmā vieta piešķirta Livānu pareizticīgo baznīcas draudzei. Baznīcas dārzā acīm paverams neiedomājams skaistums, par kuru var lepoties puķu kopēja Elita Voitīņa, kura šajā darbā iegulda sirdi un dvēseli.

Nominācija «Izdomas dārzs» piešķirta livānietes Leontīnes Fominas ģimenei, kas ar apbrīnas vērtu uzņēmību kopj dārzu, ko pavasaros posta palu ūdepi. Dārzs ierīkots vairākos līmeņos un izmantots katrs kvadrātcen-timetrs.

Nominācija «Dārzs — ģimenes vienotājs» piešķirta Zentas Vaivodes ģimenei Livānos. Tuvinieki īpaši mīļi pieteica konkursam mammas kopto dārzu, kurā aug reti sastopami augi. Ar savstarpēju mīlestību un uzmanību

Trešā vieta konkursā par Latvijas dabaszinātnēm

Livānu 1. vidusskolas 10.b klases skolnieks Mairis Iesalnieks piedalījās Latvijas 95. dzimšanas dienai veltītajā konkursā par Latvijas dabaszinātnēm pasaules kontekstā «Mēs par Latviju!», informē skolotāja Anna Kārkle.

Konkursa mērķis bija rosināt skolēnus labāk iepazīt Latvijas dabaszinātnieku atklājumus un to praktisko un zinātnisko nozīmi vides problēmu risināšanā un valsts attīstībā, kā arī starptautiskā kontekstā, sekmēt skolēnu prasmi atrast un izvērtēt informāciju par dažādiem dabaszinātņu jautājumiem un izmantot to problēmu risināšanā.

Konkurss notika septiņās kārtās interneta vietnē Eduspace. Šim pasākumam bija pieteikušies 236 skolēni, bet tikai 32 pietika neatlaidības piedalīties visās konkursa kārtās. Veiksmīgākie konkursa dalībnieki (seši no katras klašu grupas) tika aicināti uz Rīgas Dabaszinātņu skolu, lai piedalītos konkursa pēdējā kārtā, kura notika klātienē.

Maksimālais punktu skaits, ko varēja iegūt, bija 140 punkti. Mairis Iesalnieks ieguva 123 punktus un godpilno trešo vietu. Viņš saņēma Atzinības rakstu un balvu.

Konkursu organizēja Bērnu un jauniešu vides izglītības centrs «Rīgas Dabaszinību skola» sadarbībā ar Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta sporta un jaunatnes pārvaldi un UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju.

● Mairis Iesalnieks.

saimnieki dārzu pilnveidos arī turpmāk.

Nomināciju «Puķu lietus dārzs» saņēma livānietes Evelīnas Rudzātes ģimene. Dārza galvenā veidotāja — čaklā omīte.

Intas Daugavietes ģimenes dārzs Rožupes pagastā izceļas ar to, ka ar nelieliem materiāliem līdzekļiem izveidota skaista vide par prieku sev un tuvajiem. Ģimene saņēma nomināciju «Fantāzija un prieka dārzs».

Aloiza Kanča ģimenei no Rožupes pagasta piešķirta nominācija «Nakts spožuma un pārsteiguma dārzs». Māju zime ir brūns laukakmens rudzu maizes klaipa formā ar mājasvārdu «Maiznieki». Saimnieka Aloiza aizraušānās — dažādi atstarojoši elementi dārzā. Naktī dārzs spīd un vizuāli.

Izles Melderes un Bronislavas Ziles koptais dārzs ieguva nomināciju «Paaudžu kopā būšanas un veselības dārzs». Šis dārzs apvieno vairākas paaudzes. Blakus vecajai mājai top jaunā māja, viss aug un zied, ienākas arī upenes, āboli, vīnogas. Ap-

jomi milzīgi. Vienuviet veselība un skaistums, darbs un atpūta.

Vijas Reinholdes ģimenei no Rožupes pagasta piešķirta pateicība par piedalīšanos. Reinholdu ģimenes dārzs plašākai sabiedrībai pazīstams kā «dinozauru dārzs», jo ikviens braucējs pa šoseju no Preiļiem uz Livāniem pilsētas pievārtē būs ievērojais piemājas teritoriju ar salmu skulptūrām.

Konkursa pirmās vietas ieguvēji kā balvu no pašvaldības saņēma 100 latu dāvanu karti Latvijā audzētu stādu iegādei audzētavā «Mežzarasas», otrās vietas ieguvēji — dāvanu karti 70 latu, bet trešās vietas ieguvēji — 50 latu vērtībā. Nomināciju ieguvējiem pasniegtas dāvanu kartes 20 latu vērtībā.

Bet vislielākā balva dārzu īpašniekiem ir iedvesma jauniem darbiem, ko visi konkursa dalībnieki gūs domes apmaksātajā ceļojumā pa Latvijas skaistākajiem dārziem nākošā gada vasarā, apmeklējot Vislatvijas puķu draugu saietu.

Livānu slimnīca attīstās

Sekojoši līdzīgi laikam, ik gadus tiek ieguldīti līdzekļi Livānu slimnīcas attīstībā un vides sakārtošanā. Kā informēja SIA «Livānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimans, arī šogad rasti līdzekļi mēbeļu un mūsdienīga aprīkojuma iegādei ambulatorajā nodaļā.

Moderns ginekoloģiskais krēsls

Livānu slimnīcas ambulatorās nodaļas ginekoloģijas kabinetam iegādāts moderns ginekoloģiskais apskates krēsls ar speciālu aprīkojumu. Kā apliecina pašas pacientes, — krēsls ir ļoti ērts un dzīvespriecīgā krāsā, tādējādi neraisa negatīvas emocijas. Visas jaunā apskates krēsla funkcijas sniedz iespēju ārstam maksimāli ērti un precīzi veikt pacienta apskati. Krēsls iegādāts par slimnīcas līdzekļiem un izmaksājis 3500 latu. Daudzas sievietes ik gadu saņem uzaicinājumu uz valsts apmaksātu ginekoloģisku apskati. Kāpēc gan to neveikt Livānos, kur pieņem kvali-

ficēti speciālisti un sagādāts mūsdienīgs aprīkojums, kāds ir arī jaunais, spilgti oranžais krēsls.

Mūsdienīga iekārta rentgena uzņēmumu apstrādei

Savukārt rentgena kabinetā kopš šīs vasaras darbojas digitālā radioloģijas iekārta, kas pārveido vienkāršu rentgena uzņēmumu digitālā formātā. Kā pastāstīja Livānu slimnīcas radioloģe Elita Mazule, rentgena kabineta speciālisti nu vairs neizmanto ķīmiskos šķīdumus, kas nodara kaitējumu veselībai. Pēc uzņēmuma veikšanas radiologa asistents to apstrādā, izmantojot īpašu datorprogrammu, un nosūta uz serveri. Pēc tam uzņēmumu digitālajā formātā apskata radiologs diagnosticē un sagatavo atbildi. Katra pacienta uzņēmumam tiek piešķirts šifrs. Izmantojot medicīniskās diagnostikas informācijas sistēmu, interneta vietnē www.datamed.lv ģimenes ārsts, jebkurš cits speciālists vai pats pacients var apskatīt rentgena uzņēmumu un ārsta slēdzienu, ievadot at-

ticīgo šifru. Tomēr nepieciešamības gadījumā pacients var saņemt savu rentgena uzņēmumu arī drukātā veidā. Mūsdienīgā iekārta izmaksājusi 14 500 latu. Pateicoties jaunajam aparātam, rentgenuzņēmumi glabāsies datu bāzē un vajadzības gadījumā tos varēs apskatīt arī pēc vairākiem gadiem.

Renovē telpas un iegādājas mēbeles

Turpinās darbs arī slimnīcas telpu sakārtošanā. Vairāku speciālistu kabinetiem un pacientu uzgaidāmajai telpai slimnīcas ambulatorajā nodaļā šogad iegādātas mēbeles. Slimnīcas vadība atvairina klientiem par iepriekš sagādātajām neērtībām, jo uzgaidāmajā telpā visiem nepietika krēslu, tādēļ dažiem pacientiem, gaidot savu rindu pie ārsta, nācās stāvēt kājās.

Pašlaik notiek remonts arī neatliekamās medicīniskās palīdzības punkta telpās. Līdzekļus šim nolūkam piešķirusi valsts.

Lielu paldies par atbalstu līdzekļu nodrošināšanā Livānu slimnīca teic Neatliekamās medicīniskās palīdzības Daugavpils filiāles vadībai.

Sociālā rehabilitācija — bez maksas

SIA «Livānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimans atgādina, ka, pateicoties Livānu novada domes finansālajam atbalstam, novada iedzīvotāji ar funkcionāliem traucējumiem bez maksas var saņemt sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumus. Ar ģimenes ārsta norīkojumu rindas kārtībā šo pakalpojumu var saņemt ikviens Livānu novada iedzīvotājs. Cilvēkam nav jābūt ar trūcīgās personas statusu, jo sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nolikums neparedz šādu kritēriju. Pašlaik rindā ir 205 cilvēki, tāpēc kādu laiku savu kārtu var nākties pagaidīt, tomēr akūtos gadījumos pacientus uzņem ārpus rindas.

Preiļu parkā turpmāk būs jūtamas pārmaiņas

Preiļu parks plešas vairāk nekā 42 hektāru platībā. Tajā skaitā 13 hektārus aizņem diķi un kanāli. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Viens no ievērojamākajiem Latvijas lauku parkiem ar līdz mūsdienām saglabājušos romantiskā ainavu dārza veidolu.

Tāds isumā ir oficiālais Preiļu parka raksturojums. Tajā pašā laikā sabiedrībā bieži izskan neapmierinātība — parks nav saņemts, daudzviet aizaudzis, diķi un kanāli netīrīti, celiņi gram-baini. Vārdu sakot, aizmirstība un kauns ciemiņiem rādīt... Kaut kas beidzot jādara!

Iniciatīva — no iedzīvotājiem

Šī gada vasaras sākumā grupa aktīvu un ieinteresētu pilsētas iedzīvotāju vērsās pie novada domes deputātiem ar iniciatīvu veidot biedrību, kas pārņemtu parka sakopšanu un tālāku attīstību. Vēstuli pašvaldībai bija parakstījuši aptuveni pieci desmiti pilsētas un novada iedzīvotāji.

Tā kā pils un parka juridiskais statuss ir «pašvaldības īpašums», sabiedrības pārstāvjiem gluži pēc saviem plāniem izvērsties neviens neļāva. Taču bija arī kāds ieguvums — domnieki pieņēma lēmumu un atrada finansējumu parka dārznieka algošanai uz pusslodzi vasaras periodā. Tiesa, parks nebūt nebija pamests novārtā arī līdz tam, sakopšanas un uzturēšanas darbus veica SIA «Preiļus saimnieks» apzaļumošanas daļas speciālisti un strādnieki. Taču viņiem vasarās arī pārejā pilsētas teritorijā milzums pienākumu. Tā sabiedrības iniciatīva rada sākotnēju atbalstu.

Vasaras darbi un atradumi

Parka dārznieces pienākumi tika uzticēti **Aleksandrai Jonānei**. Vēlā rudenī, kad lielais vairums lauka aktivitāšu beigušas un arī sabiedriskās talkas jau garām, «Novadnieks» lūdza dārznieci iepazīstināt, kādi tad bijuši šovasar padarītie darbi.

Aleksandra Jonāne atzina, ka esot patiesi ieinteresēta, bet daži vasaras mēneši — pārāk īss laiks, lai izmaiņas būtu visiem pamanāmas. Preiļu parks sākotnēji veidots kā ainavu parks. Bet daba ir daba, tā jātur zināmos grožos. Tas nozīmē dažādu sējeņu izgiešanu, nokaltušo koku izvākšanu, atbrīvošanos no uzmācīgajiem alkšņiem vai kārķu krūmiem.

Šovasar «safrizēta» pils tuvākā apkārtnē. Pļautas nātru, ušņu un citu nezāļu audzes, izcirsti krūmi. Aizvesti vēja nogāztie nopuvušie koki. Tīrīšana, protams, notikusi atbilstoši savulaik speciālistu izstrādā-

● Lielā lauce parkā aruma dēļ izskatās neierasti. Pavasarī augsni sastrādās un iesēs kvalitatīvu zālāju. Foto: A.Šņepsts

tajam projektam, kas neļauj ar zāģi tuvojties kuram katram kokam, kas, liekas, izaudzis nevieta. Aleksandra teic, ka viņai patīcis darboties parkā, jo bijis dažs labs atradums, par ko sirds priecājas. Piemēram, sakārtojot lielās lauces teritoriju, atklājies, ka nu labi saskatāma kļuvusi sudrabkļava, redzams arī savulaik grāfu Borhu stādītais ozols. Beidzot atklājas panorāma, par kādu iepriekš varējuši tikai iedomāties.

Parka darbos šovasar daudz palīdzējuši palīgos norīkoti bezdarbnieki, «Preiļu saimnieka» speciālisti un, protams, talcīnieki. Rudenī lielā lauce uzarta, pavasarī zemi sastrādās ar tehniku, pēc tam iesēs zāli un varēs uzskatīt, ka viens mazs parka stūrītis būs glīts un sakopts. Aleksandra uzskata, ka viss lielais darbs vēl tikai priekšā, jātura diķi, kanāli un tā tālāk.

Katram savs stāsts par parku

Iniciatīvas veidot atsevišķu parka atdzimšanā ieinteresētu biedrību autore ir **Iveta Stare**.

«Katram Preiļu iedzīvotājam par parku ir savs un īpašs stāsts. Kad biju maza un gāju bērnu dārzā, atceros, vasarās mūs katru dienu veda uz parku rotaļāties. Vēlāk skrējām no skolas turp vizbules lasīt, zīles un kastaņus vākt. Daudziet parks saistās ar romantiskām attiecībām, ar pirmo skūpstu un tā tālāk. Bet vai esat pamanījuši, ka pēdējā laikā parkā maņāms arvien mazāk cilvēku? Māmiņas ar bērnu ratiņiem vai cilvēki ratiņkrēslus turp nenāk, jo celiņi gram-baini un grūti izbraucami. Jauniešiem fur šķiet neinteresanti. Jūtama aizmirstība, un to atziņst daudzi.

Tā pamazām radās doma, ka būtu lietderīgi veidot sabiedrisko organizāciju, kas rūpētos par parka atjaunošanos. Man pazīstami kādreizējie preilieši teica, ka arī

viņi ir ar mieru ideju atbalstīt gan ar piedalīšanos talkās, gan naudas izteiksmē. Tāpēc pavasarī rakstījām vēstuli domniekiem ar mērķi pierādīt, ka parku vajag ne tikai pāris reizes vasarā izplaut, bet nepieciešams cilvēks, kas būtu tur katru dienu, visu redzētu un visu zinātu. Stāsta, ka mūsu parkā aug daudz dažādu retu koku sugu. Kas zina tās parādīt, pastāstīt? Kur apskatīt to vai citu koku vai krūmu?»

Daudzveidīgas iespējas

Vēstuli domes deputāti vērtēja komisijas sēdē, pēc tam bija domes sēde, kur jautājums beidzās ne ar ko. Šķiet, deputātiem tā arī nekļuva uzreiz skaidrs, ko vēstules iesniedzēji vēlas. Taču vasarā notika publiskā apspriešana tūrisma attīstības koncepcijai, kurā parks minēts kā viens no potenciāli interesantākajiem tūrisma objektiem, kas izmantojams daudzveidīgi — kā kultūrvēsturisks apskates objekts, kā aktīvās atpūtas objekts, mūžizglītības un interešu izglītības centrs, kā darījumu centrs, kā starptautisks tūrisma produkts. Notika diskusijas, tika izteikti dažādi viedokļi, bet gala rezultātā virsroku ņēma pārliecība, ka parkam vajag saimnieku.

Iveta teic, ka jau pašā sākumā, kad saņēma pils apkārtnē un no apauguma atbrīvots grāfu Borhu viņu kāzu dienā stādītais ozols, tas jau licies daudz. Pie koka, kam savs un īpaši romantisks stāsts, nu var pieiet, tam var pieskarties — ozols ļoti emocionāli uzrunā.

«Kad noplāva zāli lielajā laucē, laiks bija labs. Kādu vakaru savācāmies 15 cilvēki kopā un sienu sagrābām. Izrādās, nevajag neko briesmīgi organizēt. Cilvēki ir atsaucīgi, labprāt palīdz,» stāsta Iveta. «Nesavtīgi palīgi bija uzņēmēji Aivars Želvis, Kristīne Ruča, Aleksandrs Mitrofanovs,

kas paši strādāja vai arī iedeva lietošanai tehniku — motorzāģus, krūmgriežus. Zemnieks Anatolijs Mūrnieks uzara lielo lauci, lai pavasarī varētu tur iesēt jaunu zālāju.

Veiksmīgi sagadījās, ka pašvaldība piedalās pārrobežu projektā. Ar Ineses Matisānes līdzdalību 5. oktobrī tika noorganizēta talka. Piedalījās 91 talcīnieks, kas ir ievērojams skaits. Ja būtu vairāk dārzu kopšanas tehnikas, varētu paveikt nopietnākas lietas,» secina Iveta. Viss tiek darīts atbilstoši projektam, ko sagatavojuši dārzu un parku speciālisti, lai nodarītu pāri aizsargājamām vai retām sugām.

Aizgājušās vasaras darbs nav bijis veltīgs. Parks ir gan pāreja-māks, gan pārskatāmāks. Dzīvīguma atjaunošanā daudz dos no jauna izveidotā nūjošanas un slēpošanas trase. Arī domnieki kļuvuši pārliecinātāki un uzskata, ka parkā patiešām ikdienā vajadzīgs dārznieks un cilvēks, kas tiesīgs strādāt ar tehniku.»

Top biedrība

Domubiedru grupa, kuriem rūp parka liktenis, veido biedrību. Tā sauksies «Biedrība «Preiļu parks»». Izstrādāti statūti, apzināts iespējamais valdes sastāvs, stāsta Iveta Stare. Paredzēts tuvākajā laikā biedrību reģistrēt Uzņēmumu reģistrā.

«Cilvēki ir sapratuši, ka ne vienmēr galvenais ir stāsts par naudu. Daudz var izdarīt ar labu gribu un brīvprātīgi. Biedrībai būs lielākas iespējas piedalīties projektu konkursos, piesaistīt finansējumu. Parka sakopšanā aicināsim piedalīties vietējos uzņēmumus, iestādes.

Parkā esmu redzējuši skraidām vāveres, tātad viss vēl nav zaudēts. Ceru, ka kopā ar pašvaldību jau nākamgad varēsim daudz ko izmainīt. Krāslavā pie pils noskatījām soliņus. Pieļauju, ka kaut ko līdzīgu varētu izgatavot un uzstādīt arī mūsu parkā. Sāksim ar ziedošanu vākšanu. Jāapzina visi retie un aizsargājami koki, krūmi, augi. Bērni darbmācības stundās varētu izgatavot plāksnītes ar informāciju un to visu izvietot dabā,» plānus atklāj jaunās biedrības dibināšanas iniciatore.

□□□

Parka vēsture līdz mūsdienām atnesusi daudzus un dažādus stāstus — romantiskus, mistiskus, mazlietiņ šausmīgus. To visu var lieliski izmantot un papildināt ar jauniem stāstiem un idejām. Šovasar, piemēram, parkā atklāts Skūpstu akmens. Kopīgas strādāšanas laikā brikšņos atrastas divas kopā savijušās liepas, kam dots talcīnieku Agneses un Kaspara vārds. Tas nozīmē, ka skaistais Preiļu pils parks turpina rakstīt savu vēsturi, turpina mainīties.

RIEBIŅU NOVADĀ

Noteikti novada aktīvākie sportisti

Šo sestdien, 30. novembrī, pulksten 19.00 Riebiņu kultūras centrā uz tradicionālo Sporta vakaru no visiem novada pagastiem pulcēsies aktīva dzīves veida piekritēji. Svētku ietvaros tiks sveikti aktīvākie sportisti.

Šogad piemiņas balvas tiks pasniegtas 13 novada ļaudīm: **Atīm Ivanovam** — gada sporta aktivistam; **Ervīnam Rusiņam** — par entuziasmu sportā; **Ivaram Utinānam** — par sasniegumiem novusā; **Romualdam Mičulim** — par sasniegumiem novusā; **Ingai Greislei** — par atbalstu sportam; **Intaram Aizpurvietim** — par sasniegumiem futbolā; **Taisijai Novikovai** — par sasniegumiem futbolā; **Diānai Vilcānei** — par aktivitāti sportā; **Austrim Bogdanovam** — par sasniegumiem sportā; **Artūram Livmanim** — par aktīvu iesaistīšanos un panākumiem sportā; **Ruslanam Daņilovam** — par sasniegumiem sportā; **Rasmai Ormanei** — par sasniegumiem galda tenisā. Skatītāju simpātija un balvas «Gada sportists 2013» ir **Ilgvars Kalvāns**.

Fotoizstādes autore — skolotāja

Par jaunu apskatāmu izstādi Riebiņu novada Stabulnieku bibliotēkā ar «Novadnieka» starpniecību vietējos iedzīvotājus informē bibliotekāre **Biruta Čaunāne**. **Fotogrāfiju izstādei dots nosaukums «Cauri gadalaikiem»,** krāsaino darbu autore ir **Dravnieku pamatskolas sākumskolas skolotāja Irēna Mičuliša**.

Biruta Čaunāne stāsta, ka pedagoge gana saspringtas darba stundas pavada skolā, dodot pamatzināšanas sākumskolas bēr-

niem apgūstamos mācību priekšmetos. Savu pienākumu viņa veic godprātīgi un ar vislielāko atbildību, ar to rādot piemēru skolēniem, ka jebkurš darbiņš, lielāks vai mazāks, ir jāveic kārtīgi. Skolotājas Irēnas klātbūtne izstaro mieru, siltumu, rada drošības sajūtu. Pastāvīgums attiecībās ar kolēģiem un paziņām ir tieši tas, kas piesaista viņai apkārtnes.

Tā kā liela daļa laika paiet skolas drūzmā un kņadā, harmonijas un līdzsvara atgūšanu skolotāja Irēna meklē dabā. Ļoti bieži tā-

dās reizēs viņai rokās ir fotoaparāts. Tiek iemūžināti skaistākie pārmaiņu mirkļi dabā, mainoties gadalaikiem.

Ne viens vien skolotājas Irēnas audzēknis var būt pateicīgs savai pirmajai audzinātājai par viņas nodoto mīlestību uz dabu un fotogrāfēšanas prieku. Nereti pedagoge savus audzināmos dzimšanas dienās vai kādos citos zīmīgākos svētkos un notikumos skolas dzīvē ir pārsteigusi ar pašas sarūpētu skaisti ierāmētu vai fotoalbumā ieliktu attēlu.

Lappusi sagatavoja L.Kirilova

Praktisks un izzinošs seminārs permakultūras piekritējiem Daugavpils novada Ambeļos

Jau vairākkārt «Novadniekā» esam rakstījuši par permakultūras pamatprincipiem un cilvēkiem, kuri ar visu pārliecību ir ekoloģiskā dzīvesveida piekritēji. Aizpērn stāstījām par kartupeļu audzēšanu zem salmiem, pērn — par to, kā no salmiem būvēt zaju māju.

Projekts turpinās arī šogad. Nesen Daugavpils novada Višķu pagasta Ambeļos risinājās četru dienu seminārs, par kura gaitu un pārrunātajiem jautājumiem informē projekta koordinatore, biedrības «Kulturys studeja «Speiga»» vadītāja Ilze Mežniece. «Aizveriet acis un iedomājieties tādu vietu, kur jūs jūtaties vislabāk, tur, kur jūs varat būt vienā veselumā ar dabu, tādu vietu, kur jums viss patīk, kas jūs dara laimīgu!», tā sākās permakultūras dizaina kursa pirmā daļa Ambeļos. Pasākuma atklāšanā ar šādu uzrunu uzstājās Jans Bangs — Norvēģijas Permakultūras asociācijas vadītājs. Kurša dalībnieki rada ieskatu permakultūras pamatprincipos — kas tad īsti ir ekoloģisks dzīvesveids, kā pēc iespējas apzinīgāk izmantot da-

bas resursus. Interesenti pētīja paraugus, ko sniedz pati daba un ko ikviens varētu apzināti pielietot savās saimniekošanas vietās, pat dzīvokļos, lai radītu produktīvu ekoloģisko ainavu.

Seminārs pārvērtās istā ideju vētrā. Kursanti dalījās savā līdzšinējā pieredzē un rada jaunas idejas, kuras turpmāk mēģinās praktiski realizēt savās mājās. Kopumā seminārs ilga četras dienas, no 14. līdz 17. novembrim, tajā piedalījās 21 pastāvīgais dalībnieks, vēl pieci dalībnieki noklausījās atsevišķas, tikai sev interesējošas tēmas.

Ekoloģiskā dzīvesveida piekritēji nāca pie atziņas, ka saimniekošana saskaņā ar dabas procesiem (ko, starp citu, ievēroja mūsu senči nebūt ne tik tālā pagātnē) ir aizraujoša un interesanta. Tā ir kā cilvēka un dabas saspēle, kas nekaitē dabai, bet dara to auglīgu un košu. Visiem dalībniekiem semināra noslēgumā tika dots uzdevums izveidot savu dizaina projektu, izmantojot permakultūras principus un iegūtās zināšanas. Projektu vajadzēs prezentēt semināra otrajā daļā, kas paredzēta nākamā gada aprīlī. Pēc tam dalībnieki saņems attiecīgus sertifikātus.

● Permakultūras dizaina kursa pirmās daļas klausītāji Daugavpils novada Višķu pagasta Ambeļos.

«Cilvēki, kuri piedalījās seminārā, bija no tik plašām kompetenču zonām, ka kopā veidoja tādu kā superkompetentu sabiedrisko organismu,» secinājusi Ilze Mežniece. «Ja viņi arī turpmāk

spēs sadarboties, kā to darīja semināra laikā, tad ar laiku radīs labus un vajadzīgus risinājumus Latvijas lauku videi.»

Pasākums realizēts Sabiedrības Integrācijas fonda un Islan-

des, Lihtenšteinas un Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstītā projekta «Biedrības «Kulturys studeja «Speiga»» programma Latgales lauku ilgtspējas veicināšanai» ietvaros.

Pašvaldības varēs aktīvāk iesaistīties nozīmīgu koplietošanas meliorācijas sistēmu ekspluatācijā

● Te reiz bija Pelēču polderis ar aizsargdambjiem un sūkņu staciju. Attēlā — kādreizējā slūžu vieta.

Ministru kabinets 19. novembrī apstiprināja grozījumus Meliorācijas likumā. Tos Zemkopības ministrija sagatavoja galvenokārt tādēļ, lai risinātu problēmsituācijas tajās Latvijas administratīvajās teritorijās, kurās noteiktai administratīvajai teritorijai nozīmīgas koplietošanas meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas nosacījumi netiek ievēroti. Tāpat bija jāprecizē likuma mērķis un termiņi saistībā ar izmaiņām citos normatīvajos dokumentos, informē Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Rūta Rudzīte.

Zemkopības ministrija ar grozījumiem likumā ieviesusi jaunu meliorācijas sistēmas statusa veidu — pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmu, kas ļaus pašvaldībām aktīvi iesaistīties koplietošanas meliorācijas sistēmu uzturēšanā un apsaimniekošanā. Tas radīs iespēju pašvaldībai apbūves teritorijās un iedzīvotājiem nozīmīgajos infrastruktūras objektos (transporta un ūdenssaimniecības objektos, pašvaldības polderos) organizēt meliorācijas sistēmas būvniecību un at-

jaunošanu. Tāpat grozījumi ļaus pašvaldībām izdot saistošos noteikumus, kas noteiks atbildību par pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmu uzturēšanas un ekspluatācijas prasību pārkāpumiem. Gadījumos, ja pašvaldības nozīmes meliorācijas sistēma atradīsies vairāku pašvaldību teritorijā, tad pašvaldībām būs pienākums piedalīties meliorācijas sistēmas pārbūvē un atjaunošanā un ieguldīt finanšu līdzekļus.

Likumprojektā iekļauta norma, kas uzliek pienākumu meliorētas zemes īpašniekam, veidojot viena vecuma ātraudzīgus kokaugu stādījumus, saskaņot savas darbības ar valsts SIA «Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi», saņemot tehniskos noteikumus un, ja nepieciešams, veikt pasākumus meliorācijas sistēmu darbības nodrošināšanai.

Likumprojekts nosaka tiesības amatpersonām meliorācijas sistēmu inventarizēšanas laikā tām piekļūt neatkarīgi no sistēmu piederības. Tāpat likumprojekts deleģē tiesības zemkopības ministram apstiprināt valsts meliorācijas sistēmu un valsts nozīmes meliorācijas sistēmu sarakstu atbilstoši normatīvajiem aktiem par meliorācijas kadastru.

ZIŅAS

Papildus pasākumi Āfrikas cūku mēra draudu novēršanai

Apstiprināti grozījumi noteikumos, lai nepieļautu Āfrikas cūku mēra vīrusa ienešanu Eiropas Savienībā no dažām trešajām valstīm vai trešo valstu teritoriju daļām, kurās ir apstiprināta mēra klātbūtne.

Grozījumi noteic, ka visiem transportlīdzekļiem, kuri būs pārvadājuši dzīvniekus un dzīvnieku barību un iebrauks Latvijas teritorijā no inficētajiem apgabaliem Krievijā vai Baltkrievijā, jābūt atbilstoši iztīrītiem un dezinficētiem. Vadītājam būs jāuzrāda un jāapliecina tīrīšanas, mazgāšanas un dezinfekcijas procedūru veikšanas laiks un izmantotie līdzekļi, norādot to deklarācijā. Noteikta arī rīcība, ja kontroles laikā konstatēs, ka transportlīdzeklis ir nepietiekami tīrīts, mazgāts un dezinficēts.

Kompensācijas bakteriālās iedegas apkaršanai un izplatības ierobežošanai

Valdība piešķirusi 23 487 latus kompensāciju izmaksai bakteriālās iedegas apkaršanai par fitosanitāro pasākumu izpildi.

Bakteriālā iedega ir ļoti bīstama auglīkoku slimība, kas var izpostīt līdz pat 80% no augļu dārza stādījuma. Inficēties var ābeles, bumbieres, vilkābeles, pilādži, klintenes, cidonijas, krūmcidonijas, korintes, eriobotrijas un ugunsērškšņi, kas pārsvarā ir Latvijas auglīkopībai nozīmīgas augu sugas.

Valsts augu aizsardzības dienests līdz oktobrim veicis 1167 pārbaudes dažādās bakteriālās iedegas saimniekaugu audzēšanas un augšanas vietās un noņēmis 510 paraugus, no kuriem infekcija konstatēta 22 paraugos. Saistībā ar bakteriālo iedegu Lauku atbalsta dienests ir saņēmis 19 iesniegumus kompensāciju saņemšanai par šogad noteiktajiem un izpildītajiem fitosanitārajiem pasākumiem.

Atgādinām, ka labvēlīgos apstākļos baktērija ātri izplatās un ir grūti ierobežojama, un inficētie augi dažu sezonu laikā aiziet bojā. Bakteriālā iedega kā augu karantīnas organisms ir jāiznīcina, kā arī jāiznīcina ar šo slimību inficētie un iespējami inficētie augi.

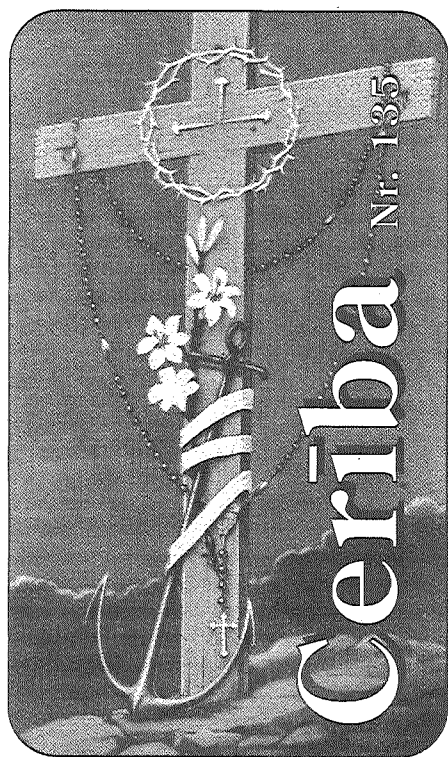
Pirmo reizi bakteriālā iedega Latvijā tika konstatēta 2007. gada jūlijā.

Precizēti noteikumi par meža inventarizāciju

Apstiprināti grozījumi noteikumos «Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi».

Grozījumi skar situācijas, kad koku ciršanai mežā nav nepieciešams saņemt apliecinājumu no Valsts meža dienesta; noteic pārskatā par meža ieaudzēšanu iesniedzamo informāciju; skar situācijas, kurās mežaudzes vecuma noteikšanai nepieciešami mežaudzes valdošās koku sugas koku mērījumi un kādās situācijās ir pieļaujama vienas koku sugas izdalīšana vairākas reizes meža inventarizācijai izmantotajajos rādītājos; noteic, ka, cērtot kokus elektrisko tīklu gaisvadu līniju aizsargjoslās ārpus elektrolīniju trasēm, meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja pienākums ir katru gadu pirms koku ciršanas uzsākšanas paziņot par to Valsts meža dienestam.

Lūgšana

Kungs, paldies, ka Tu esi. Paldies, ka esmu es. Paldies, ka es esmu ar Tevi. Jo tad viss ir citādi. Tad viss ir labi. Jo Tev ir spēks pat sliktokā vērēt labajā.

Dāvā savu svētību šai dienai. Dāvā savu gaismu, savu iedvesmu uz labo un svēto.

Dāvā savu aizsardzību pret visu, kas ir tumsa un kam Tava svētuma trūkst.

Dāvā savu prieku, kad sirdī izzogas skumjas, dāvā iedvesmu pasmaidīt un uzlūkot pasauli ar cerību.

Dāvā man žēlastību, lai es dzīvoju pateicības garā gan par saņemto, gan par to, kas vēl ierakstīts Tavas apredzības plānā. Lai saku paldies vēl tukšām rokām. Lai saku paldies, jo sirds ir piepildīta.

Nāc ar mani šajā dienā, Kungs! Lai man izdodas to nodzīvot mīlestībā.

Āmen

Latgales augstākais apbalvojums — biskapam Jānim Bulim

Atzīmējot Latvijas Republikas 95. dzimšanas dienu, 17. novembrī svētku sarīkojumā Daugavpilī svinīgos apstākļos tika pasniegti Latgales plānošanas reģiona apbalvojumi vairākiem Latvijā un Latgalē pazīstamiem politiķiem, uzņēmējiem un sabiedriskajiem darbiniekiem.

Augstākais reģiona apbalvojums — Atzinības raksts — tika pasniegts arī Rēzeknes — Aglonas diecēzes biskapam **JĀNIM BULIM**. Šo apbalvojumu viņš saņēma par izciliem nopelniem garīgo vērtību, latgaliešu valodas un kultūras stiprināšanā.

Latgales Radio retranslē Vatikāna Radio raidījumus

Kopš 2012. gada 18. jūlija Vatikāna Radio raidījumus var klausīties ne tikai interneta mājas lapā, bet arī Latgales Radio FM diapazonā visā Latgalē un daļēji arī Vidzemes un Zemgales teritorijā. Pateicoties Rēzeknes — Aglonas diecēzes biskapa Jāņa Buļa atbalstam, pirms gada tika noslēgts līgums starp Vatikāna Radio, ko parakstīja tā ģenerāldirektors priesteris Federiko Lombardi, un Latgales Radio, ko pārstāv minētās diecēzes biskaps Jānis Bulis.

Vatikāna Radio latviešu redakcijas sagatavotie raidījumi tiek retranslēti divas reizes dienā — pulksten 9.30 un 21.30 pēc Latvijas laika. Latgales Radio ir Rēzeknes — Aglonas diecēzes īpašums no 2009. gada 11. augusta. Šobrīd Rēzeknē tas raida 103 Mhz, Daugavpilī — 95,2 Mhz, Balvos — 99,5 Mhz, Jēkabpilī — 95,8 Mhz.

Gatavosimies Adventam un jauna Baznīcas gada sākumam

Dārgie draugi!

Gadalaikiem mainoties un naktij arvien vairāk valdot pār dienu, arī mēs bieži vien neapzināti pielāgojamies tumsas šķietamai uzvarai pār gaismu. Novembrī lūdzāties par šo pasauli jau atstājušajām mūsu priekšgājēju paaudzēm. Liturģijā dzirdētie Svēto Rakstu fragmenti spēcīgā veidā vēstīja par tiesu un mūžību, nereti liekot mums pārdomāt savu dzīves ceļu...

Glūži cilvēciski ir ļauties sentimentam, kavēties pagātnē un, ar šādu "bagāžu" ieiet Adventā — viss violetais un pieklusinātais vēl arvien atgādina par Kristus nākšanu tiesas dienā... Kuram gan patīk šādas noskaņas, ja visapkārt jau skan Ziemassvētku dziesmas, ja skatlogi pildās ar mākslīgajām eglēm, ja rotājumu mirdzums apžilbina, ja gaisms lēnām sāk smaržot pēc mandarīniem... — Būsim godīgi: apkārtējā pasaulē notiekošais liek mums visai skeptiski raudzīties uz Adventu. "Atkal tā Baznīca ar saviem gavēņiem un lūgšanām, kad tā jau ir drūmi un gribas ātrāk izbaudīt Ziemassvētku prieku", — vai ne šāda attieksme ik pa brīdīm izzogas mūsu prātos?

Bet varbūt viss ir savādāk, ja mēģinām izrautes no ieraduma varas un vēlreiz no jauna atklājam Adventa isto būtību. Zinu,

kāda atbilde visbiežāk varētu sekot šādam piedāvājumam: "Atkal kaut kas jauns, atkal kaut kas mainās, atkal man kaut kas jādara citādkā, nekā līdz šim". Un zināmā mērā tas ir pamatoti, tikai svarīgākais ir nevis "atkal jādara savādāk", bet gan "atkal jābūt citādkā"! Advents neliek skumīgi atskatīties pagātnē, bet gan ļauj dzīvot šodienā, cerīgi raugoties nākamībā.

Advents nav drūmās beigās, bet gan jauns sākums. Tas nav gavēnis, kā to esam pieraduši domāt, bet klusuma un pārdomu laiks. Labi zinām, ka ar Adventa pirmo svētdienu sākas liturģiskais gads — Baznīcas gads. Šī gada laikā svētdienās un svētkos īpaši lasīsim fragmentus no Mateja evaņģēlija.

Adventa laika liturģijā lasītie Svēto Rakstu fragmenti mums piedāvā vairākus piemērus šī laika izdzīvošanai: Vecās Derības pravieši kā Mesijas atnākšanas vēstneši, Jānis Kristītājs kā uzticamais liecinieks un Jaunava Marija, caur kuras drosmīgo "jā" varēja īstenoties Dieva pestīšanas nodoms.

"Lai man notiek pēc tava vārda", — šiem vārdiem atskatot starp vienkāršā Nācētes mājokļa sienām, Dieva Dēls sāka veidoties jaunavas-mātes miesās. "Un Vārds ir tapis miesa". Tas ir radikāli

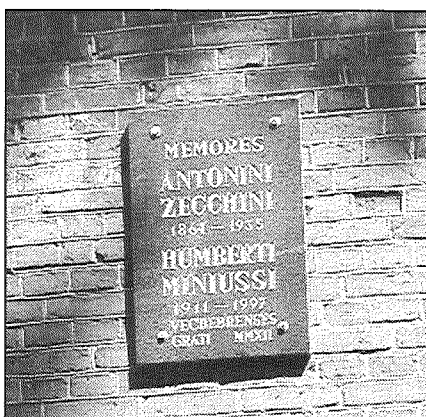
jauns notikums, neaptverams un nesalīdzināms ar senās pasaules dievu ienākšanu pasaulē. Nācētes grota, kas veidoja daļu no Marijas mājokļa, ir vieta, kur Dievs, pieņemot mūsu dabu, ir pārvarējis neizmērojamo attālumu starp mums un Debesīm, un ir kļuvis bērns, tātad — cilvēks, lai vairs nekad neatstātu cilvēci. Adventa sākumā dzimst vēlme pateikties šai drosmīgai un vienkāršajai meitenei, kas ar savu "jā" kļuva par Dieva māti un mūsu māti.

Priecīgi gaidīt Kunga atnākšanu, pārdomājot, kāds varētu būt mans "jā", ko jau šajos Ziemassvētkos uzdrīkstētos teikt Dievam. Šajās pārdomās un drosmīgā lēmuma pieņemšanā mums lieti noderēs Svētie Raksti un liturģija, jo, klausoties Kunga Vārdā un svinot Viņa Noslēpumu, satiekot Kungu, kurš nāk, arī mūsu dzīvē var notikt gaismas uzvara pār tumsu, arī mēs varam atbildēt "jā" Dievam. Izmantosim iespēju un atradīsim laiku biežāk piedalīties darbdienā Svētajā Misē, kā arī svinēt Rorātmisi. No kopības lūgšanā dzimst daudzi un dažādi kopīgas rīcības veidi, veidi, caur kuriem mūsu "jā" Dievam var izpausties praktiski, mūsu ikdienā, mūsu realitātē.

Priesteris J.Zarāns

Piemīņas plāksne pirmajam pāvesta sūtnim Latvijā

Šovasar pie Vecbebru Svētās ģimenes Romas katoļu baznīcas ieejas durvīm tika iesvētīta sarkana granīta piemīņas plāksne. Plāksnes krāsu un izmērus izvēlējās Rīgas arhidiecēzes Sakrālās Mākslas komisija, lai šī epitāfija iespējami labi spētu iekļauties sarkanu ķieģeļu un laukakmeņu celtnes fonā. Uzraksts latīņu valodā vēstī, ka plāksne veltīta pirmā pāvesta sūtnim Antonio Cekini un viņa dzimtās draudzes pāvesta monsignora Umberto Miniusi godam. Ar šo garīdznieku vārdiem cieši saistīta baznīcas tapšana.

Kas bija V. E. arhibīskaps Antonio Cekini? Mūsu pirmais nuncijs dzimis 1864. gada 7. decembrī Friuli novada Visco draudzē toreizējā Habsburgu dinastijas pārvaldītajā Austroungārijas impērijā. Izvēlējies Kristus sekošanas ceļu Jēzus Sadraudzībā, kā doktors gan kanoniskajās tiesībās, tā teoloģijā viņš 20 gadus nostrādāja par profesoru un garīgo tēvu vairākos Austroungārijas Garīgajos semināros. 1921. gadā pāvests Benedikts XV viņu izvēlējās atbildīgai misijai doties uz jaundibinātajām Baltijas valstīm, un viņš kļuva par apustulisko vizitatoru Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Gadu vēlāk pāvests Pījs XI viņu iesvētīja par Mīras titulāro arhibīskapu un iecēla par apustulisko delegātu Baltijas valstīs.

Jaunais pāvests 1920. gadā bija apmeklējis Rīgu vēl kā apustuliskais vizitators, tāpēc labi apzinājās A.Cekini misijas aktualitāti. 1926. gadā A.Cekini tika paugstināts par internunciju, bet 1928. gadā — par nunciju. Līdz ar to A. Cekini ar pāvesta apustulisko svētību bija klātesošs visos ievērojamākajos mūsu dzimtenes notikumos, viņš 1924. gada izsludināja bullu par Rīgas diecēzes paaugstināšanu par arhibīskapiju un par Rīgas sufragānbīskapa izvēlēšanu.

Ilgus gadus kalpodams Dieva tautai Latvijā, viņš patiesi iemīloja mūsu zemi un bez liekulības savās uzrunās mēdza izsaukties: „Mūsu tēvija, mūsu mīļā Latvija.” Miris 1935. gada 18. martā, Svētā

Jāzepa, laimīgas nāves patrona, dienas vigīlijā. Tāpat kā savas dzīves laikā viņš bija aicinājis mīlēt Māras zemi un ar visu sirdi tai kalpot, tad arī viņa pēdējā vēlēšanās bija, lai pēc nāves viņa mirstīgās atliekas tiktu apglabātas Latvijā. Sēru Misi vadīja bīskaps B.Sloskāns kopā ar arhibīskapu A.Springoviču. Par Dieva tautas cieņu un mīlestību uz Svēto tēvu un viņa sūtni liecināja kā neskaitāmu dievlūdzēju, tā arī visas tā laika Latvijas Republikas augstāko amatpersonu — valsts un ministru prezidenta, gandrīz visu dekānu un prāvestu un arī Lietuvas un Igaunijas delegāciju ierašanās. Pēc sēru dievkalpojuma Sv. Jēkaba katedrālē nuncijs tika apbedīts Rīgas Sv. Miķeļa kapsētā.

Uz arhibīskapa A.Cekini kapa piemiņai lasāma savilņojoša liecība: „Es mīlu Latviju un vēlos šeit palikt...” Jāpiebilst, ka laikā, kad viņš pildīja savus pastorālos pienākumus Baltijas valstīs, Itālijā valdīja autoritārs režīms, kas ar neuzticību raudzījās uz Pirmā Pasaules karā (1914-1918) iekaroto Habsburgu impērijas teritoriju iedzīvotājiem. Šī delikātā situācija nuncijs dzimtajā Friuli novadā daļēji izskaidro diplomātiskajā dienestā ļoti retu praksi, kad kāds diplomāts pēdējai atdušas vietai izvēlas nevis savu ģeogrāfisko dzimteni, bet gan to vietu, kur atradies savā pēdējā diplomātiskajā misijā.

Pēc pirmā nuncijs piemiņai veltītās mīses Vecbebru baznīcā piemīņas plāksnes iesvētīšanas laikā izskanēja liecības par

to, kas A.Cekini saista ar šo vietu. Vispirms klātesošos uzrunāja Rīgas Sv. Franciska draudzes vicepāvests Viktors Stulpins, kas bija vadījis baznīcas izbūvi Vecbebru draudzē. Doma par dievnama celšanu Vecbebrus radās jau 1998. gadā. Tas labvēlīgi sakrita ar laiku, kad Goricijas diecēzes Visko draudzē, kurā dzimis un vasaras brīvdienās vienmēr atgriezies arhibīskaps A.Cekini, izlēma vākt ziedojumus kapelas celtniecībai uz viņa kapa Rīgā Sv. Miķeļa kapsētā. Tobrīd Visko draudze atvadījās no sava ilggadējā pāvesta Umberto Miniusi un izvēlējās ar labiem darbiem iemūžināt arī viņa piemiņu. Pēc tolaik Romā studējošā priesteris A.Priedes cemošanās pirmā nuncijs dzimtajā draudzē iniciatīvas grupa profesora F.Tasini vadībā nolēma savāktos līdzekļus novirzīt nevis votīvās kapelas celtniecībai Sv. Miķeļa kapos, kur jau stāv viena Sv. Misēm praktiski neizmantojama baznīca, bet gan jaunās baznīcas celtniecībai Latvijā. Divus gadus vēlāk Vecbebru draudze atpirka vienu pēc Atmodas pamestu Vecbebru muižas kompleksa saimniecības ēku. 2001. gadā kardināls Jānis Pujats apstiprināja baznīcas projektu, ko izstrādāja arhitekte Irēna Rumpāne. Pateicoties papildus ziedojumiem no Vācijas, 2004. gadā varēja sākties dievnama izveide Vecbebru muižas vēsturiskajā kultūrvīdē. Baznīcas būvdarbus roku pielika daudzi Vecbebru un tuvējās apkārtnes iedzīvotāji, palīdzot kur vien varēdami, sākot no ēkas sienu un jumta izbūves un beidzot ar altāri, kas ir pašu vietējo iedzīvotāju pielāgots euharistiskā upura vajadzībām. Retabla centrā ievietota Baznīcai Latvijā dāvinātu svētlītu vidū kardinālam J.Pujatam iepatikusies vitrāža ar Sv. Ģimeni. Tādēļ likumsakarīgi, ka tā laika ordinārijs dievnamu iesvētīja Sv. Ģimenes godam 2008. gada 28. decembrī, tieši Sv. Ģimenes dienā. Baznīcas oriģinālais eklektiskais iekārtojums bija un ir kardināla J.Pujata, priesteris Viktora Stulpina, nuncijs Cekini ģimenes un Vecbebru iedzīvotāju svētgas sadarbības spoža liecība.

Priesteris A.Priede, V.Tabors

Francisks velta pasauli Fatimas Dievmātes aizbildniecībai

Dievmātes parādīšanās Fatimā 96. gadadienā pāvests Francisks veltīja pasauli Bezvainīgajai Marijas Sirdij. 13. oktobrī Svētā Pētera laukumā bija sapulcējušies vairāk nekā 100 tūkstoši svētoceļnieku no daudzām valstīm. Marijai veltīto dienu kulminācija bija pāvesta vadīts dievkalpojums. Šajā sakarā no Portugāles uz Romu tika atvesta oriģinālā Fatimas Dievmātes statuja. Norādot uz Jaunavas Marijas dzīves notikumiem, Francisks sacīja: „Dievs vienmēr mūs pārsteidz, salauž mūsu prātās shēmas, maina mūsu plānus un aicina: *Paļaujies, nebaudies, ļauj sevi pārsteigt, izej no sevis un seko Man!* Šodien jautāsim, vai baidāties no tā, ko Dievs varētu no mums pieprasīt? Vai baidāties no tā, ko Viņš prasa no manis? Vai atļauju Dievam sevi pārsteigt tā, kā to darīja Marija, vai arī ieslēdzos savās materiālajās, intelektuālajās un ideoloģiskajās slēptuvēs, manu plānu slēptuvēs? Vai es atļauju ienākt Dievam savā

dzīvē?”

Francisks aicināja aizdomāties, cik reizi mēs esam bijuši sajūmināti, gandarīti un priecīgi par iesaistīšanos kādā pasākumā, bet pirmo grūtību priekšā esam nolaiduši rokas. Nereti tas notiek arī dzīves aicinājuma izvēlē, piemēram, laulībā. Nav viegli visu mūžu palikt uzticīgam pieņemtajiem lēmumiem un pienākumiem. Viegli ir pateikt jāvārdam, bet grūti to atkārtot katru dienu.

Pāvests aicināja ticīgos veikt sirdsapziņas izmeklēšanu, atbildot uz jautājumu, vai esam kristieši uz mūžu vai tikai laiku pa laikam? Francisks izcēla bieži piemirsto, bet svarīgo mūsu dzīves elementu, proti, pateicību Dievam un cilvēkiem. To mums māca Jaunava Marija, kura savā slavas himnā pateicas Dievam ne tikai par to, ko darījis viņas dzīvē, bet arī visā pestīšanas vēsturē. Viņa palīdz atrast jebkuru dzīves mezglu.

„Viss ir Dieva dāvana, Viņš ir mūsu spēks! Tik viegli, un reizē tik

smagi ir pateikt vārdu paldies! Vai savas ģimenes locekļiem bieži sakām paldies? Ikdienas dzīves atslēgas vārdi ir, lūdzu, piedod, paldies. Ja tos lieto ģimenē, tad tā attīstās, aug. Mums ir jāsaprot, ka viss ir Dieva dāvana. Cik reizes esam pateikušies tiem cilvēkiem, kuri mums palīdz, ir blakus, iet kopā ar mums? Vai mēs to uzskatām par pašsaprotamu lietu? Diemžēl tas var izpausties arī attiecībās ar Dievu”.

Dievkalpojuma noslēgumā pāvests veltīja pasauli Fatimas Dievmātes aizbildniecībai, paužot pārliecību, ka Jaunavas Marijas acis ir svarīgs ikviens cilvēks, ka viņai nekas nav svešs, kas mīt mūsu sirdīs. Svētais tēvs lūdza Mariju stiprināt ticību un ilgas pēc labā, palīdzēt nest cerības gaismu, būt žēlsirdīgiem un nebaidīties iet pa svētuma ceļu. Viņš lūdza Mariju iemācīt mūs milēt un darīt labu mazajiem un nabagiem, atstumtajiem un cietējiem, grēciniekiem un tiem, kam nocietinātas sirdis.

Beatificēts 14 gadus vecs seminārists

Modenā (Itālijā) notika 14 gadus vecā Rolando Rivi beatifikācijas svinības. Tās vadīja Kanonizācijas lietu kongregācijas prefekts kardināls Andželo Amato. Jaunais svētais dzīvoja divdesmitā gadsimta pirmajā pusē. Rolando Rivi piedzima 1931. gada 7. jūnijā Sanvalentino ciematā zemnieku ģimenē. Viņš bija kustīgs un gudrs bērns, un ļoti dievbijīgs. Ticības audzināšanā liela loma bija ne tikai vecākiem, bet arī vietējās draudzes prāvestam Olinto Maccokini. Jaunais svētais bieži redzēja viņu uz ceļiem lūdzoties rožukroni vai breviāru. Piecu gadu vecumā Rolando kļuva par ministrantu (altārzēnu), un savas skaistās balss dēļ sāka dziedāt baznīcas korī. Trīsdesmito gadu beigās sākās Otrais pasaules karš. Prāvests Maccokini aicināja visus, īpaši bērnus, lūgties par mieru. 1942. gadā, apspriedies ar prāvestu, Rolando paziņoja saviem vecākiem, ka vēlas kļūt par priesteri. Vecāki nepretojās. Tā paša gada oktobrī viņš iestājās Garīgajā seminārā. Tolaik viņam bija 11 gadi.

Mācību gada beigās Rolando atgriezās dzimtajā ciematā, lai satiktos ne tikai ar tuviniekiem, bet arī ar prāvestu, kuru ļoti cienīja un mīlēja. Katru dienu viņš piekalpoja sirmā priesteri vadītajos dievkalpojumos, kopā adorēja Vissvētāko Sakramentu, lūdzās rožukroni vai veica Krusta ceļu. Rolando ļoti cienīja sūtānu, kuru nenovilka pat mājās. 1944. gada vasarā, kad klēriki atkal devās uz mājām, seminārā ienācā vācu karaspēks. Pusaudzis arī mājās jutās kā seminārists. Katru dienu piedalījās liturģijā, ilgi lūdzās, lasīja garīga satura grāmatas un padziļināja ticības patiesības. Viņš bija morālais un garīgais atbalsta punkts daudziem vienaudžiem. Viņš tos mācīja un sagatavoja sakramentu pieņemšanai. 1945. gada 13. aprīlī, naidā pret priesteriem un Baznīcu, komunistu partizāni norāva no Rolando Rivi sūtānu un viņu nošāva. Iešaujot galvā un sirdī, slepkava teica: *par vienu priesteri mazāk.*

Kardināls Amato atgādināja, ka jaunais svētais aicina jauniešus dzīvot saskaņā ar Evaņģēliju, jo pats ar savas dzīves piemēru apliecināja dzīvības un mīlestības vēsti.

Pārdomas ticības gada noslēgumā

Lai rakstam „La Repubblica” adresētajā vēstulē pāvests Francisks raksta, ka ir pienācis laiks, lai sāktu brīvu un atklātu dialogu par ticību, kas ir Dieva dota pārdabiska dāvana. Ticība ir nepieciešama pestīšanai. Svētais tēvs apliecinā, ka neticīgais grēko, ja neklausā savas sirdsapziņas balsi, jo ateisti spēj pieņemt morālus lēmumus tieši tāpat kā ticīgie cilvēki. Bezprecedenta vēstulē pāvests sniedz atbildes uz jautājumiem, kurus viņam uzdeva Itālijas kreisās ievirzes laikraksta dibinātājs Eudženio Skalfari sakarā

ar 5. jūlijā publicēto encikliku „Lumen fidei”. Kā zināms, dokumenta lielāko daļu bija rediģējis emeritētais pāvests Benedikts XVI, bet pabeidzis Francisks.

Vēstulē E. Skalfari, kurš sevi uzskata par neticīgo, pāvests Francisks pauž pārliecību, ka pašreizējā politiskajā un ekonomiskajā situācijā ticības jautājums ir ļoti svarīgs. Viņš norāda uz paradoksu, kāds, pēc viņa domām, ir fakts, ka kristīgā ticība, kuras simbols ir gaisma, bieži tiek prezentēta kā *mānticības tumsa*. „Ticība dzimst no tikšanās ar Jēzu Kristu. Tā ir personīga

tikšanās, kas aizskar sirdi un piešķir mūsu dzīvei jēgu,” raksta pāvests.

Šī dārgā dāvana, kas ir ticība, tiek glabāta trauslos māla traukos, skaidro Francisks. Baznīcas misija ir sēt Evaņģēlija sēklu, sludināt Dieva mīlestību un žēlsirdību. Pilsoniskās sabiedrības un politikas uzdevums ir veicināt mieru, taisnīgumu un solidaritāti. Pāvests pieminēja arī savu draudzību ar ebrejiem Argentīnā. Lūgšanu laikā viņš bieži esot pārdomājis šīs tautas dramatisko likteni. Neskatoties uz aizvadītajā gadsimtā pieredzētajām briesmī-

gajām ciešanām, ebreji saglabāja savu ticību Dievam, un par to viņiem esam ļoti pateicīgi, atzina Svētais tēvs.

Vēstulē Francisks uzsvēra, ka Dievs nav ideja, cilvēka domāšanas vai fantāzijas auglis. Dievs ir Mīlestība un Patiesība, kas aicina mūs uz dialogu. Baznīcai, neskatoties uz vājībām, neuzticību, kļūdām un grēkiem, ko pieļāvuši vai arī pieļāvuši tās veidotāji, nav cita mērķa, kā dzīvot un liecināt par Jēzu Kristu.

Vatikāna Radio

INTERESANTI

Kā notiek svēto kanonizēšana

Svēto godināšanas prakse Baznīcas apziņā paredz, ka svētums ir stāvoklis vai īpašība, kura pilnībā var tikt atzīta kā piederīga konkrētai cilvēcei personībai tikai pēc šīs zemes dzīves beigām. Zemes dzīves laikā arī paši svētie sevi apzinājās kā lielus grēciniekus. Šeit atklājas garīgās dzīves paradokss – jo cilvēks svētāks, jo viņš vairāk apzinās savu nevienību un grēcīgumu iepretī Dievam un pārējiem cilvēkiem.

Svēto oficiāla kanonizācija ir vēlinā laika fenomens. Agrīnajā Baznīcā nepastāvēja normatīva pārbaude, lai kādu atzītu par svēto vai nē. Tieši pretēji – visbiežāk kāda svētā godināšana stihiski izrietēja no tautas dievbijības, taču jau vēlākā periodā baznīcā ienāca prakse, ka svēto relikvijas ievietoja dievnamā un svētā godināšana notika ar bīskapu atļauju. Pirmais zināmais svētais Ulrihs no Augsburgas (933.g). Tāpat 1170. gadā Romas pāvests Aleksandrs III noteica, ka neviens nevar tikt uzskatīts par svēto bez pāvesta sankcijas – līdz ar to kanonizācija kļuva par stingri reglamentētu procedūru. Galvenajās līnijās kanonizācijas procedūra kļuva šāda: 1) vietējā mērogā jau praktizēta kanonizējamā godināšana; 2) brīnumi pie kanonizējamā atdusas vietas; 3) lūgums kanonizēt; 4) dzīves stāsta esamība. Taču svarīgākais pierādījums bija brīnumi, kuri notika pēc vērsšanās pie svētā. Tas kļuva par apstiprinājumu Dieva žēlastības darbībai un mūžībā aizgājušā svētumam. Vēl būtiska nozīme (lai arī ne izšķirošā) tika

piešķirta atklātajam faktam par kanonizējamā netrūdošām miesām. Baznīca, kanonizējot kādu svēto, aicināja ticīgos godināt svēto Baznīcas liturģiskās dzīves ietvaros.

1642. gadā, pāvests Urbāns VIII kanonizācijas procesu mainīja, izstrādājot un pieņemot jaunu kārtību – pirms iecelšanas svēto kārtā ir jāiziet beatifikācijas process. Beatifikācija (lat. val. *beatificatio*) ir kādas personas pasludināšana par svētīgu un tikai tad seko kanonizācija – pasludināšana par svēto.

Baznīcas likumdošana attiecībā uz beatifikāciju izvirza trīs noteikumus procesa virzīšanai:

- ✓ kandidāta sarakstīto darbu atbilstība katoliskās Baznīcas mācībai pārbaude;
- ✓ kandidāta veikto varonīgo tikumu pārbaude;
- ✓ brīnuma autentiskuma pārbaude, kurš notika, lūdzot kandidāta aizbildniecību.

Kā brīnums visbiežāk tiek izvērtēta dziedināšana no smagas slimības. Dziedināšana nevar būt medicīniski izskaidrojama. Brīnumu izvērtē pieci mediķi; ja viņi nespēj sniegt racionālu un medicīnisku izskaidrojumu, tad to var atzīt par brīnumu. Tālāk to izvērtē septiņi teologi, tad kardināli un bīskapi. Ja brīnums tiek atzīts par autentisku, par to tiek paziņots pāvestam, kurš to aprobē un izsludina personu par svētīgu.

Ar dekrētu arī tiek noteikta diena, kurā svētais tiek pieminēts vietējās diecēzes, ordeņa vai kongregācijas liturģiskajā kalendārā.

Beatifikācija notiek Svētās Mises ietvaros. Kopš 2005. gada 29. septembra to vada Svēto lietu Kongregācijas prefekts vai kāds

cits pāvesta nozīmēts delegāts jaunā svētigā izcelsmes zemē, diecēzē vai citur. Ar dekrētu arī tiek noteikta diena, kurā svētais tiek pieminēts vietējās diecēzes, ordeņa vai kongregācijas liturģiskajā kalendārā.

Godināšanas kults visā universālajā Baznīcā ir iespējams pēc svētigā kanonizācijas, to oficiāli atzīstot par Baznīcas brīnumu, kas var tikt realizēts, ja svētigā svētums tiek apliecināts caur vēl vienu brīnumu.

Kopš 1588. gadā tika ieviesta pašreizējā procedūra iecelšanai svēto kārtā, beatifikācijas lietu skaits īpaši mūsdienās (kā tas daudzreiz varētu šķist) nav mazinājies, bet ir kļuvis krietni lielāks. Pāvests Jānis Pāvils II sava pontifikāta laikā ir beatificējis 1338 cilvēkus, bet kanonizējis 482. Tas ir vairāk nekā visu viņa priekšteču laikā, savukārt pāvests Benedikts XVI pasludinājis par svētigajiem un svētājiem 577. Arī pāvests Francisks vēl nesen ir paguvjis svēto kārtā iecelt tā dēvētos Otranto mocekļus – aptuveni 800 itāļu kristiešus, kas nogalināti XV gadsimta nogalē, Osmaņu impērijas iebrukuma laikā, jo atteikušies pieņemt islāmu, un par svētigajiem ir pasludinājis arī divas sievietes (Laura Montoja un Marija Gvadalupe Garsija Savala), kas XX gadsimta pirmajā pusē darbojušās Kolumbijā un Meksikā, pašizliedzīgi palīdzot slimniekiem un trūkcietējiem.

Viss minētais skaidri norāda, ka Baznīcas liturģiskajā, dogmatiskajā tradīcijā tāpat kā ticīga cilvēka ikdienā svēto godināšana ieņem būtisku lomu. Tieši svēto dzīves stāsti mutvārdos un arī kā lasāmviela ir bijuši ļoti populāri ticīgās tautas vidū. Svēto dzīves stāstu vēstījumi ir ietekmējuši garīgos ideālus un sadzīvi u.t.t.. Tieši tas mums

arī atklāj, cik dažādi viņi ir bijuši un cik atšķirīgi ir bijis viņu ceļš pie Dieva. Bet vai mēs spējam apjaust visus svētuma aspektus? Svētums taču ir no Dieva pasaules! Dievs ir neizsakāms, un tikai Viņš ir svēts šī vārda patiesajā nozīmē. Patiesām, Tu esi apslēpts Dievs (Is 45,15)! Svētais Augustīns bija pārliecināts par to, ka mums jāpūlas sasniegt laimīgu dzīvi un tas jālūdz Kungam. Par to, kas ir laime, prātojuši daudzi. Bet kāpēc gan mums atsaukties uz tik daudziem autoriem un viedokļiem, jautāja svētais Augustīns. Īsi un bez jebkādas kļūdas iespējas Svētie Raksti saka – svētlaimīga ir tauta, kuras Kungs ir Dievs.

Nobeigumā gribas atzīmēt, ka svēto godināšana māca mūsdienās bieži aizmirsto garīgā mēra un takta izjūtu attiecībās ar Dievu un tuvāko: «Nav viegli uzreiz līdzināties Kristum», teicis kāds svētais. «No sākuma centies līdzināties saviem krietnākajiem līdzcīvēkiem. Tas būs pirmais pakāpiens. Tad līdzinies ievērojamākajiem savas tautas ļaudīm. Tas būs otrais pakāpiens. Tad līdzinies dižēnājiem Baznīcas svētājiem. Tas būs trešais pakāpiens. Un visbeidzot līdzinies Kristum. Tā ir virsotne, kuru nevar sasniegt vienā lēcienā». Mums patiesi ir jācenšas līdzināties Kristum, kā to savā veidā darīja ikviens no svētājiem, atsedzot kādu no Dieva diženuma aspektiem. Ikvienam par lietām, dažādas spējas un gribas rādījums. Šajā katrā individuālajā telpā un tempā, kādā esam spējīgi Dievu mīlēt un pazīt, Kungs vēlas sastapt tieši katru no mums un pilnveidot mums dāvāto svētuma depozītu.

Sagatavoja priesteris A.Bernāns

KRISTUS NAV SOLĪJIS SAVIEM SEKOTĀJIEM LĪKSMĪBU UN VIEGLUMU.

Kas jāzina par eiro

Preiļos notika Latvijas Bankas un Latvijas Darba devēju konfederācijas rīkotais informatīvi izglītojošs seminārs «Kas jāzina par eiro drošību — kasieriem un ikvienam no mums», kurā kupls interesentu pulciņš — uzņēmēji, kasieri, grāmatveži, kā arī citu profesiju pārstāvji, arī pensionāri un neestrādājošie noklausījās speciālistu stāstījumu un varēja saņemt atbildes uz daudziem jautājumiem. Uzstājās Latvijas Bankas ekonomikas un starptautisko attiecību, nodokļu, grāmatvedības un cenu norādīšanas jautājumu eksperts Aleksandrs Antiņš un bankas sabiedrisko attiecību speciālists Kristaps Otersons.

Programmā bija ietverti gan profesionāliem naudas lietotājiem svarīgi ar pāreju uz eiro saistīti jautājumi, gan arī lietas, ko katram vērts zināt par pārejas uz eiro norisi. Semināra dalībnieki noklausījās uzstāšanās par šādām tēmām: banknošu dizains, tajā skaitā jaunā ES2 sērija, banknošu drošības pazīmes; monētu dizains — kopīgā un nacionālā puse, īpašas apgrozības un jubilejas monētas, kā noteikt monētas istumu; izmaiņas kases aparātu kārtībai, kases aparāta pārprogrammēšana, darījumu kopsummas atspoguļošana rēķinos, pavadzīmēs un citos darījumu apliecināšanos dokumentos, lata un eiro vienlaicīgais naudas apgrozības periods; kā samainīt skaidru un bezskaidru naudu; kā pazīt eiro banknotes un monētas un par citām tēmām.

«Novadnieks» piedāvā ieskatu par atsevišķiem seminārā apspriestiem jautājumiem, kas varētu vairāk interesēt iedzīvotājus.

● Latvija ievieš eiro

2014. gada pirmajā dienā Latvija ievieš eiro. (ES tiesību aktos noteiktais vienotās valūtas nosaukums ir euro.) Tā būs vēsturiska diena gan Latvijai, gan visai Eiropas Savienībai. No šī brīža Latvijā būs tā pati valūta, kas 17 citās Eiropas valstīs.

Līdz 2014. gada 14. janvārim joprojām būs iespējams norēķināties ar latiem, bet pēc tam maksājumus varēs veikt tikai eiro. 302 pasta nodaļās latus pēc fiksētā kursa bez maksas varēs apmainīt līdz 2014. gada 31. martam, bet bankās — līdz 2014. gada 30. jūnijam. Būs iespējams apmainīt neierobežotu daudzumu latu. Vēlāk latus pret eiro varēs apmainīt Latvijas Bankā pēc Latvijas Bankas līdzšinējā un ES valstu neatsaucami fiksētā kursa — 0,702804 lati par eiro (1 lats = 1,42 eiro). Latus Latvijas Bankā un tās filiālēs Daugavpilī un Liepājā varēs apmainīt mūžīgi un neierobežotā daudzumā.

● Cik ilgi varēs norēķināties ar latiem?

Iedzīvotāju ērtībām paredzēta divas nedēļas ilga abu valūtu — lata un eiro — vienlaicīga lietošana. Šajā laikā iedzīvotāji visus maksājumus varēs veikt arī latus, atlikumu par veikto darījumu saņemot eiro.

● Kā pret eiro tiks samainīti tie lati, kas atrodas banku kontos?

Banku kontos latu nomaņa ar eiro notiks automātiski pēc Latvijas Bankas līdz šim noteiktā kursa — 1 lats = 1,42 eiro. Eiro ieviešanas dienā visi bezskaidrās naudas lati banku kontos tiks pārrēķināti un izteikti eiro pēc oficiālā pārejas kursa, un visi bezskaidras naudas darījumi un maksājumi tiks veikti eiro. Latvijas Bankas maksājumu sistēmās, sākot ar eiro ieviešanas dienu, norēķini tiks veikti tikai eiro.

● Kādu naudu varēs saņemt bankomātos laikā, kad vienlaikus būs apgrozībā lati un eiro?

Līdz ar eiro ieviešanu latus bankomātos vairs nevarēs saņemt. Lielākā daļa bankomātu izsniegs eiro no pirmās eiro ieviešanas dienas. Daļa no vecākās

paaudzes bankomātiem kādu brīdi varētu būt atslēgti, lai tos sagatavotu eiro iesniegšanai.

● Kā salīdzināt lata un eiro vērtību?

Cenas trīs mēnešus pirms un sešus mēnešus pēc eiro ieviešanas būs norādītas gan latus, gan eiro. Lats ir nomināli vērtīgāka valūta par eiro, tātad gan ieņēmumi — algas, pensijas un citi, gan cenas eiro skaitliski būs lielākas. Lai iedzīvotājiem būtu vieglāk orientēties un pierast pie eiro vērtības, cenas un cita informācija norēķinu dokumentos trīs mēnešus pirms un sešus mēnešus pēc eiro ieviešanas, tas ir no 2013. gada 1. oktobra un līdz 2014. gada 1. jūlijam norādītas gan latus, gan eiro.

● Vai būs kādi ierobežojumi skaidras naudas latu apmaiņai pret eiro?

Iedzīvotāji un uzņēmumi varēs apmainīt visu viņu rīcībā esošo skaidro naudu bez apjoma ierobežojumiem. Iekrātās latu un santīmu monētas varēs samainīt pret tādām eiro naudas zīmēm, kādas vēlēties saņemt klienti.

● Vai ir izdevīgi latus pret eiro samainīt jau iepriekš, pirms eiro ieviešanas?

Tas darāms vien tad, ja ir nepieciešamība pēc skaidras naudas eiro. Jārēķinās, ka pirms eiro ieviešanas bankas un valūtas maiņas punkti ir tiesīgi noteikt citu apmaiņas kursu, kas var būt neizdevīgāks par oficiālo maiņas kursu.

● Vai pēc eiro ieviešanas dienas tirdzniecības vietās varēs izdot atlikumu latus?

Tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietās atlikumu varēs izdot tikai eiro, bet ir daži izņēmumi. Sabiedriskajā transportā atlikumu varēs izdot valūtā, kurā tiek maksāts. Spēļu automāti un azartspēļu automāti laikā, kamēr apgrozībā lati un eiro, varēs izmantot vienu vai otru valūtu.

● Vai eiro ieviešana nebūs naudas reforma?

Tā nebūs naudas reforma. Latus pēc Latvijas Bankas līdz šim

noteiktā un Eiropas Savienības valstu neatsaucami fiksētā kursa bez komisijas maksas varēs apmainīt mūžīgi un neierobežotā apjomā. Tā būs līdzvērtīga vienas naudas nomaņa ar citu.

Vēsture rāda, ka Latvijā bijušas reformas, kad cilvēki zaudēja daļu iekrājumu: kara laiku un 1961. gada naudas reforma, lielo naudaszīmju konfiscētāja Pavlova reforma 1991. gadā. Šoreiz visi lati, kas cilvēkiem ir mājās vai bankā, tiks apmainīti, un nevienam latu iedzīvotājam un uzņēmumam maiņas laikā nezaudēs.

● Vai Latvijā būs pieejamas tikai Latvijas eiro monētas?

Visas eiro naudas zīmes ir likumīgs maksāšanas līdzeklis eiro zonā. Tātad arī Latvijā, kad šeit ievieš eiro, varēs norēķināties un cilvēku makos nonāks dažādas eiro monētas. Pārsvārā gan būs sastopamas eiro monētas ar Latvijas simboliku. Citu dalībvalstu izlaistās eiro monētas Latvijā galvenokārt nonāks tūrisma ceļā.

● Kā naudas maiņu padarīt sev vieglāku?

Ja iespējams, naudu turiet savā bankas kontā, jo bezskaidras naudas latu nomaņa uz eiro notiks automātiski un bez maksas.

Atcerieties, — ja skaidrā naudā vienā reizē vēlēties apmainīt vairāk nekā 3000 latu, bankas un Latvijas Pasts ir tiesīgi noteikt personas pienākumu ne vairāk kā trīs darba dienas iepriekš pieteikt apmaiņas veikšanu. Svarīgi arī zināt, ka, veicot liela apjoma darījumus ar skaidru naudu, bankas un Latvijas Pasts ir tiesīgi pieprasīt uzrādīt pasi vai personas apliecinājumu.

● Varēs iegādāties 14,23 eiro vērtus sākumkomplektus

Latvijas iedzīvotāji decembrī varēs iegādāties 10 latu jeb 14,23 eiro vērtus eiro sākumkomplektus, savukārt uzņēmējiem būs pieejami 200 eiro (140 latu) sākumkomplekti.

Iedzīvotāju eiro sākumkomplektā būs divas divu eiro monētas, četras viena eiro monētas, septiņas 50 eiro centu monētas, astoņas 20 eiro centu monētas, septiņas 10 eiro centu monētas, piecas 5 centu monētas, sešas 2 centu monētas, kā arī sešas viena centa monētas.

Sākumkomplekti paredzēti tam, lai iedzīvotāji iepazītos ar eiro valūtu, kā arī uzņēmumiem būtu sīknauda, ko mainīt veikalos.

Latvijas Banka eiro monētu sākumkomplektus iedzīvotājiem sāks izplatīt no 10. decembra. Visu nominālu eiro monētu sākumkomplekti 10 latu vērtībā būs pieejami komercbankās un to filiālēs visā Latvijā, 302 pasta nodaļās un Latvijas Bankas klientu kasēs Rīgā, Liepājā un Daugavpilī.

● Eiro banknotes

Ir septiņu nominālvērtību eiro banknotes — 5 eiro, 10 eiro, 20 eiro, 50 eiro, 100 eiro, 200 eiro un 500 eiro. Līdztekus sākotnējai 5 eiro banknotei apgrozībā laista uzlabota 5 eiro banknote — pirmā jaunās Eiropas sērijas banknote, kas pamazām aizstās iepriekšējo. Turpmākajos gados

● Eiro monētu nacionālā puse.

tiks aizstātas arī pārējo nominālvērtību banknotes. Visas eiro banknotes var viegli pārbaudīt, tās aptaustot, apskatot un pagrozot.

Pārbaude ar tausti. Papīrs ir ciets un stingrs, tas izgatavots no kokvilnas.

Reljefs iespaidums. Galvenais attēls, uzraksts un lielais nominālvērtības skaitlis liekas biežāks. Jaunās 5 eiro banknotes kreisajā un labajā malā iestrādātas arī isas reljefas līnijas.

Apskate. Ūdenszīme. Aplūkojot banknoti pret gaismu, kļūst redzams nominālvērtības skaitlis un logs. Jaunās 5 eiro banknotes ūdenszīmē ietverts grieķu mitoloģijas tēla Eiropas portrets.

Pretviltošanas josla. Aplūkojot banknoti pret gaismu, kļūst redzama tumša līnija.

Apskate slīpā lenķī. Banknotes averss: smaragdzaļš skaitlis. Uz jaunās 5 latu banknotes nominālvērtības skaitļa gaismas efekts pārvietojas augšup un lejup. Skaitlis arī maina krāsu no smaragdzaļas uz tumši zilu.

Hologramma. Uz 5 eiro, 10 eiro un 20 eiro banknotes redzams nominālvērtības skaitlis un eiro simbols. Jaunās 5 eiro banknotes hologrammā ietverts Eiropas portrets. 50 eiro, 100 eiro, 200 eiro un 500 eiro banknotes hologrammā redzams nominālvērtības skaitlis un logo vai durvis.

● Banknotes reverss

Zeltīta josla. Tā redzama uz pirmā izlaiduma 5 eiro, 10 eiro un 20 eiro banknotes. Uz joslas attēlots nominālvērtības skaitlis un eiro simbols.

Skaitlis ar krāsu maiņas efektu. 50 eiro, 100 eiro, 200 eiro un 500 eiro banknotes reversā skaitlis maina krāsu no violetas uz olīvzaļu vai brūnu.

● Eiro monētas

Eiro monētu nominālvērtība ir no 1 centa līdz 2 eiro. Katrai monētai ir Eiropas puse un nacionālā puse.

Eiropas pusē redzama ES pirms paplašināšanās 2004. gada maijā vai Eiropas ģeogrāfiskais attēls. Nacionālā puse katrai valstij ir atšķirīga. Neraugoties uz šīm atšķirībām, eiro monētas var izmantot visā eiro zonā.

● Nacionālā puse

Uz Latvijas 1 eiro un 2 eiro monētām redzams latviešu tautmeitas attēls. Uz 50, 20 un 10 centu monētām attēlots Latvijas Republikas lielais valsts ģerbonis, bet uz 5, 2 un 1 centa monētām — Latvijas Republikas mazais valsts ģerbonis.

Latvijas Bankas konkursā par Latvijas eiro monētu kalšanu uzvarēja Vācijas kaltnieks — Bādenes Virtembergas Valsts kaltnieks.

2013. un 2014. gadā būs nepieciešami 400 miljoni dažāda nomināla eiro monētu.

● Ieteikumi darbiniekiem, kas ikdienā strādā ar naudu

Ja jūs katru dienu apstrādājat lielus naudas apjomus, pastāv iespēja saņemt aizdomīgu banknoti. Ideālā gadījumā jūsu darba devējs ir izstrādājis plānu šādiem gadījumiem. Daži padomi, kā rīkoties ja apšaubāt banknotes istumu.

● Ko darīt?

✓ Informējiet klientu, ka jums nepieciešama īsa konsultācija ar vadītāju vai drošības speciālistu, bet nodrošiniet, lai banknote klientam visu laiku būtu redzama.

✓ Centieties iegaumēt klienta izskatu.

✓ Centieties klientu aizkavēt.

✓ Sazinieties ar policiju.

✓ Pierakstiet klienta automobiļa reģistrācijas numuru, marku un modeli (ja klients aizbraucis ar automobili).

✓ Nekavējoties atdodiet aizdomīgo banknoti vadītājam vai drošības speciālistam, kas to nodos policijai.

✓ Pārliecinieties, ka visu laiku atrodaties drošībā.

✓ Ko nedarīt?

✓ Nesāciet strīdu ar klientu.

✓ Nemēģiniet aizturēt klientu, ja viņš cenšas aiziet, neievērojot lūgumu sagaidīt policijas ierašanos.

✓ Neatdodiet banknoti klientam, ja tas iespējams.

Banknotes nodošana tālāk, ja zināms vai radušās aizdomas, ka tā viltota, ir krimināli sodāma. Tā kā viltotām banknotēm nav vērtības, saglabājiet modrību! Par viltotas banknotes pieņemšanu nepienākas kompensācija.

● Ieteikumi drošībai

Valsts policija atgādina, ka neilgi pirms pārejas uz jaunu valūtu uzrodas dažādi krāpnieki. Viņi piedāvā apmainīt naudu par izdevīgu kursu, izvilina no cilvēkiem ziņas, cik naudas viņiem ir un kur tā glabājas.

Tādēļ policija atgādina — nekādā gadījumā nemainīt naudu pie svešinieka, ja tāds ieradās jūsu dzīvesvietā un piesolās samainīt naudu, izlikdamies par kādas organizācijas vai labdarības biedrības pārstāvi. Tāpat arī uz ielas vai citās vietās nav jāpiekrīt piedāvājumam samainīt naudu. Latus pret eiro visdrošāk samainīt pastā vai bankā. Nav jāsteidzas to darīt tūlīt pēc 1. janvāra. Sākot ar 2014. gada 1. janvāri, latus pret eiro varēs mainīt trīs mēnešus Latvijas Pasta nodaļās, sešus mēnešus — visās bankās, Latvijas Bankā — mūžīgi.

LUDZA

Pasaku namiņš Kārsavā

Kārsavieši jau laimīgi pieraduši pie pasaku namiņa Smilšu ielā. Īsta raganas māja uz vistas kājām! Tiesa, kājas ir no egļu celmiem ar visām saknēm.

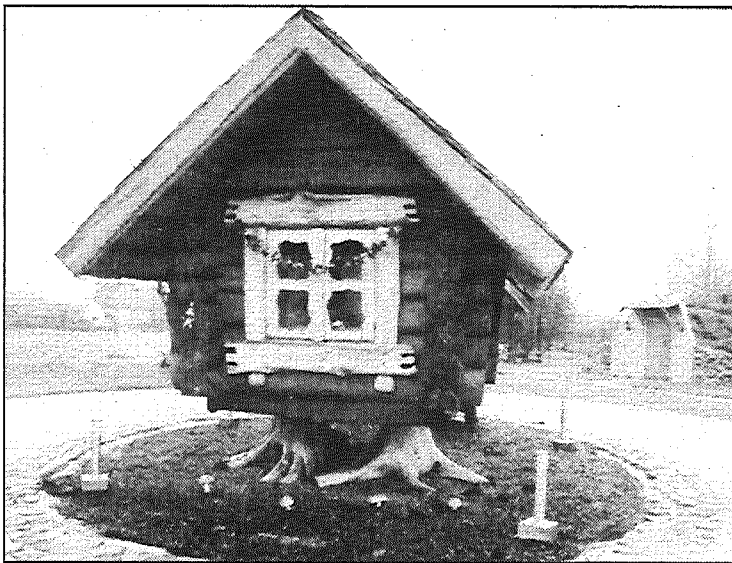
Taču, no malas skatoties, materiālos vairs neiedziļinies, jo šķiet — tūlīt, tūlīt atvēršies namiņa durvis, un īsta raganas pamās ar savu liko pirkstu. Taču Reinholda Jancenka celtajā namiņā raganas nedzīvo. Nelielā būdiņā tapusi par prieku dēlam un meitai.

— Mājiņa uzcelta jau sen, pirms kādiem gadiem sešiem. Ideju noskatīju vienā no Krievijas žurnāliem, tagad jau neatceros, kurā. Man iepatikās un nolēmu, kāpēc nepameģināt? Patika ideja ar izgāztu koku saknēm. Pats šādas egles ar visām saknēm neizgāzīsi, tāpēc būvniecībā izmantotie celmi ir no vētras izgāztām eglēm. Vēl divi, tikai lielāki, izgāzti koki ar visām saknēm tika izmantoti pirts celtniecībai. Ja citviet kolonnas taīsa no marmora, tad mūsmājās pirts

nojumi balsta koka kolonnas, — joko Reinholds. Jāpiebilst, ka pasaku namiņš ļoti labi iederas kopējā ainavā, un viss īpašums rada pārdomāti saņķtas teritorijas iespaidu.

● Kurš gan no bērniem nesapņo par personīgo pasaku namiņu? Turklāt — uz vistas kājām un ar mūsmīrēm apaugušu apkārtni!

«Ludzas Zeme»

Ludzas novada pašvaldība paraksta līgumu ar Hamburgas Universitāti par arheoloģisko izpēti Ludzā

28.-29. oktobrī Ludzas pilskalnā strādāja darba grupa Hamburgas Universitātes (Vācija) Vēstures un kultūras zinātņu katedras Arheoloģijas institūta doktora Franka Andraško vadībā. Izmantojot neinvazīvas darba metodes, kas nebojā zemes slāņus, pētnieku grupa Ludzas pilskalnā, tā nogāzēs un aizsarggrāvī, kā arī Odulkalnā veica zemes slāņu arheoloģisko izpēti.

Darbs notika Ludzas novada pašvaldības, Ludzas novadpētniecības muzeja un Hamburgas universitātes sadarbības ietvaros sakarā ar Ludzas novada pašvaldības dalību Eiropas Savienības projektā «Arheoloģija, vara un sabiedrība: sadarbība arheoloģiskā mantojuma saglabāšanai/AAC», kura mērķis ir saglabāt kopīgo arheoloģisko mantojumu pārrobežu reģionā, un nākošā gada plānotajiem arheoloģiskajiem izrakumiem. Šo divu intensīvā darba dienu noslēgumā Ludzas novada domes priekšsēdētāja Alina Gendele un Hamburgas Universitātes doktors Franks Andraško (attēlā) parakstīja sadarbības līgumu par arheoloģiski — vēsturisko pētījumu veikšanu

Ludzā un tās apkārtnē. Līguma ietvaros Ludzas novada pašvaldība, Ludzas novadpētniecības muzejs un Hamburgas Universitāte «apņemas sadarbīties dažādu starptautiski arheoloģiski — vēsturisko pētījumu organizēšanā un realizācijā Lu-

dzas pilsētā, tajā skaitā Ludzas pilsētas un tās apkārtnes arheoloģiskajā priekšizpētē, saskaņā ar Ludzas novada pašvaldības plāniem nākotnē uzsākt nopietnākus arheoloģiskos pētījumus zemes slāņos.»

Sāk gatavoties Ziemassvētkiem

Ludzas novada pašvaldība aicina dāvēt Ziemassvētku egli, kas rotās Ludzas pilsētas centrālo laukumu. Eglei jābūt aptuveni 12 metrus augstai un gana kuplai. Pašvaldības speciālisti organizēs eglēs transportēšanu uz laukumu un segs maksu par koka nozāģēšanu saskaņā ar noteikumiem par koku ciršanu ārpus meža.

Pagājušajā gadā Ziemassvētku egli ludzāniešiem dāvāja māsas Irēna Zambare un Elēna Pudāne.

Ludzas novada pašvaldība aicina ikviena nama iemītniekus padomāt par sava mājokļa Ziemassvētku rotu un piedalīties maršruta «Braucam Ziemassvētkus lūkoties!» veidošanā.

Ja kāds vēlas izpušķot savu māju no ārpusē, izdaiļot pagalmā augošu egli vai izveidot lielgabarīta instalāciju Ludzā un ja šim nolūkam vajadzīgs autopacelājs, Ludzas novada pašvaldība labprāt palīdzēs šo ideju īstenot. Iedzīvotājiem domē jāiesniedz pieteikums ar adresi un saimnieka uzvārdu. Izveidotie objekti tiks iekļauti Ludzas novada pašvaldības veidotajā maršrutā «Braucam Ziemassvētkus lūkoties!», tiks izveidota Ziemassvētku objektu karte, un par tiem varēs priecāties ikviens, kas dosies šajā svētku ekspedīcijā.

Par pacelēja pakalpojumiem maršruta objektu veidošanai nebūs jāmaksā.

«Ludzas Novada Vēstis»

DAUGAVPILS

Latgales pareizticīgie ir apvienojušies eparhijā

Daugavpili oktobra nogalē notika pirmais Daugavpils — Rēzeknes eparhijas eparhiālais kongress.

Kongresā piedalījās aptuveni simts Latgales garīdzniecības pārstāvji un laji. Tika noteikti jaunās struktūras prioritārie uzdevumi, izveidota eparhiālais padome un eparhijas administratīvās struktūras, baznīcas tiesa, revīzijas komisija, kā arī reliģiskās izglītības, katehizācijas, darba ar jaunatni, misionārās kalpošanas, sociālās kalpošanas un informācijas un izdevniecības nodaļas. Pašlaik tiek izstrādāti eparhijas statūti, lai visus dokumentus varētu iesniegt oficiālai reģistrācijai.

Vēsturiskais lēmums par Daugavpils vikariāta pārveidošanu patstāvīgā eparhijā tika pieņemts 2013. gada 12. februārī Latvijas pareizticīgās baznīcas Sinodes sēdē Rīgas un Latvijas metropolita Aleksandra vadībā. 2013. gada 12. martā lūgums tika apstiprināts Krievijas pareizticīgās baznīcas Svētās Sinodes sēdē Maskavas un Krievijas patriarha Kirila vadībā. Preses konferencē Daugavpils un Rēzeknes bīskaps Aleksandrs pastāstīja, ka Daugavpils — Rēzeknes eparhijā ietilpst Daugavpils, Jēkabpils, Balvu, Gulbenes, Līvānu, Krāslavas, Ludzas, Madonas, Preiļu un Rēzeknes novads. Pārējie Latvijas novadi ir

Rīgas eparhijas sastāvā. Daugavpils — Rēzeknes eparhijā ir 62 draudzes — puse no kopējā skaita Latvijā.

Savukārt eparhija dalās teritoriālajos prāvestu iecirkņos. Daugavpils iecirknī, ko vada virsmācītājs Georgijs Popovs, atrodas 28 dievnami. Savukārt Rēzeknes prāvesta iecirknī vada Viktors Teplovs, tajā ir 17 dievnami, arī Madonas iecirknī ir 17 dievnami, to vada Elizvars Trizna. Bīskaps atzīmēja, ka šo milzīgo teritoriju apkalpo tikai 30 garīdznieki, jo katastrofāli trūkst mācītāju. Viens no eparhijas uzdevumiem būs šīs situācijas uzlabošana. Ir vēl viena problēma, kas raksturīga visai Latvijai — sādžās un ciemos, kur vairs neviens nedzīvo, dievnami paliek tukši un sabrūk. Iespēju robežās Latvijas pareizticīgā baznīca cenšas šādas vietas neatstāt bez ievēribas. Jaunas baznīcas tiek celtas reti, viena no tām tiek atjaunota Maļinovā.

Nekavējoties ir jāglābj Aleksandra Nevskā unikālā koka baznīca garnizona kapos Poguļankā. Pēc bīskapa Aleksandra ieceres, būve pēc iespējas ātrāk ir jāpārveidota uz citu Daugavpils mikrorajonu, kur nav dievnama, un tur tā jāizremontē. Par termiņiem pagaidām ir pārāgrī runāt, bet novembrī plānots sarīkot tikšanos ar pilsētas vadību pašreizējā koka baznīcas atrašanās vietā.

Lai varētu veiksmīgi strādāt, eparhijai ir

● Latvijas pareizticīgās baznīcas Sinodes sekretārs igumens Joans (Sičevskis), Daugavpils un Rēzeknes bīskaps Aleksandrs, Daugavpils apriņķa virsmācītājs Georgijs Popovs.

vajadzīgas savas telpas. Pēc bīskapa sarunas ar Rēzeknes vadību ir panākta vienošanās, ka eparhijas vajadzībām tiks nodota skolēnu interešu māja, kur plānots atvērt Latgales garīgo centru. Vairākus gadus par šāda centra izveidi tika runāts Daugavpilī, bet pagaiām situāciju sarežģī materiāls jautājums. Lai varētu pilnvērtīgi

strādāt, Latvijas pareizticīgā baznīca Daugavpili iegādājusies kredītā ēku 18. Novembra ielā 95. Skaistajā vēsturiskajā sarkano ķieģeļu ēkā atradīsies eparhijas pārvaldes struktūra, nodaļas, svinību un sapulču zāle, dokumentālo filmu studija un tamlīdzīgi.

«Latgales Laiks»

AKTUĀLI

Tragēdiju galvenie iemesli — neredzamie gājēji un autovadītāju pārgalvība

Šī gada rudens uz Latvijas un arī Latgales ceļiem bijis īpaši traģisks. Tumsajā laikā avārijās bojā gājuši 37 cilvēki (no oktobra sākuma līdz novembra vidum). No tiem vairāk nekā puse jeb 20 cilvēki bijuši gājēji.

Šajā sakarā, lai pievērstu sabiedrības plašāku uzmanību satiksmes drošībai, Valsts policija, Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) sadarībā ar partneriem un atbalstītājiem uzsākuši satiksmes drošības kampaņu «Aizej līdz mājām droši!». Gan gājējiem, gan autovadītājiem tiek atgādināts par atstarotāju lietošanas nepieciešamību. Policija dienakts tumsajā laikā dodas reidos gan pilsētās, gan ārpus tām, apsekojot situāciju neapgaismotajos ceļa posmos.

Nogurums, tumsa, nav atstarotāja

Visvairāk tragēdiju ar neredzamajiem gājējiem šogad notikušas Rīgā un Pierīgas reģionā, kur līdz 11. novembrim bija gājis bojā 31 gājējs, liecina CSDD apkopotā informācija. Kopumā lielākā daļa tragēdiju, kurās iesaistīti gājēji, notiek diennakts tumsajās stundās, laikā starp pulksten 17.00 un pusnakti, kad pēc darba noguruši ir kā vadītāji, tā arī gājēji. Noguris autovadītājs nespēj tik ātri reaģēt un saskatīt tumsā gājēju un velosipēdistus. Turklāt, ja mazāk aizsargātiem satiksmes dalībniekiem nav atstarotāja vai lukturišana, viņi ir ģērbusies tumsās drēbēs un iet pa nepareizo ceļa pusi, viņus tumsajā, miglajā un lietaņajā laikā ir neiespējami saskatīt.

Ārpus apdzīvotām vietām gājējiem jāpārvietojas pa ceļa kreiso pusi — pretēji auto plūsmai, pat tad, ja veicama atālumam ir neliels; savukārt velosipēdistiem — pa ceļa labo pusi.

Parūpējieties par savu dzīvību un veselību

Diemžēl auto un gājēja sadursmē fiziski izdzīvo lielākais un stiprākais, bet izdzīvojušam nav viegli samierināties, ka, lai arī netīši, bet kāds ir nogalināts. Lai izvairītos no šādām tragēdijām, CSDD aicina ikvienu satiksmes dalībnieku:

- ✓ lietot atstarotājus vai atstarojošus elemen-

tus (atstarojošas vestes, lukturišus, mobilo tālrunu lampiņas);

- ✓ ievērot drošu braukšanas ātrumu;
- ✓ apdzēnot transportlīdzekli vai uz šaurākiem ceļiem izmainoties ar citiem auto, jāņem vērā, ka gar ceļa malu var iet gājējs vai braukt velosipēdisti;

✓ sagatavot auto braukšanai ziemas apstākļos (riepas, logu tīrītāji, auto gaismas, atstarojoša veste) un atcerēties, ka slapjā un slidenā laikā bremzēšanas ceļš kļūst garāks un pasliktinās riepu saķere ar segumu.

Maldīgs ir priekšstats, ka pilsētas ielas ir pietiekami apgaismotas un tāpēc atstarotāji nav nepieciešami. Tas, ko redz vai neredz vadītāji, atšķiras no pašu gājēju uztvertā. Atstarotāju lietošana vienlīdz būtiska ir gan lauku teritorijās, gan pilsētās.

Statistika par gājējiem 2013. gada desmit mēnešos

- ✓ Vairāk nekā 60% tragēdiju notiek tumsā un krēslā; 49% no avārijām notiek pilsētās.
- ✓ Pilsētās vairāk tragēdiju notiek diennakts gaišajā laikā (bieži vien uz gājēju pārejām), ārpus pilsētām — krēslā un tumsā.
- ✓ Vairāk kā puse negadījumu notiek pēc pulksten 17.00 — pēc darba laika beigām.
- ✓ Visvairāk avāriju notiek ar cilvēkiem, kuri vecāki par 60 gadiem.

Situācija Latgalē

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes apkopotā informācija liecina, kādi ir galvenie iemesli ceļu satiksmes negadījumiem ar bojāgājušajiem:

- 1) nepareiza transportlīdzekļa kustības ātruma izvēle, vadības kontroles zaudēšana un rezultātā nobraukšana no ceļa;
- 2) iebraukšana pretējās kustības joslā, nepārliecinoties par apdzīšanas manevra drošību, novēršot uzmanību no transportlīdzekļa vadības;
- 3) uzbraukšana gājējam, kurš pārvietojas pa brauktuvi tumsā diennakts laikā bez atstarotāja un alkohola reibumā;
- 4) transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā;
- 5) izbraukšana uz galvenā ceļa, nedodot ceļu transportlīdzeklim, kuram ir priekšroka.

2013. gada 9 mēneši (salīdzinājumā ar 2012. gada 9 mēnešiem)							
	Daugavpils	Rēzekne	Preiļi	Krāslava	Ludza	Balvi	Kopā
CSNg. kopā	746	289	93	95	186	74	1483
	587	241	103	98	159	83	1271
CSNg. ar cietušajiem	140	57	22	14	25	22	280
	119	59	35	9	25	26	273
Ievainotie	182	77	25	15	27	21	347
	144	79	40	10	42	33	348
Bojāgājušie	6	5	1	1	2	8	23
	9	4	3	7	4	2	29

Tipiska Latvijas mopēdista portrets

Apkopojot un analizējot Ceļu satiksmes drošības direkcijas un Valsts policijas statistikas datus par aizturētajiem un sodītajiem mopēdu vadītājiem, spilgti iezīmējas tipiskā Latvijas mopēdista portrets.

Tas ir jaunietis 16 - 17 gadu vecumā, kurš dzīvo Rīgā, brauc ar Ķīnā vai Taivānā ražotu mopēdu, līdz šim izdarījis vienu vai divus pārkāpumus, sadursmē ar auto guvis jau vismaz vienu traumu, viņam gadās braukt bez ķiveres un patik vizināt meitenes.

Pērn Latvijā reģistrēts 131 mopēdu ceļu satiksmes negadījums, tajos cietuši 150, bet bojā gājuši trīs cilvēki. Policijas darbinieki sastādījuši 1980 administratīvā pārkāpuma protokolus un izteikuši 930 brīdinājumus, liecina Valsts policijas informācija.

Negadījumu iemesli lielākoties ir pārgalvība un savu prasmju pārvērtēšana. Katrs otrais no visiem pērn avārijās cietušajiem ir gados jauns vadītājs vecumā līdz 20 gadiem.

Pērn visvairāk mopēdistu sodīti par aizsargķiveres nelietošanu un transportlīdzekļu vadīšanu bez atbilstošas kategorijas vadītāja apliecības un transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem. 423 pārkāpumi reģistrēti par braukšanu dzērumā. Izplatītāko pārkāpumu sarakstā ir noteiktā braukšanas ātruma neievērošana, brauktuves šķērsošana pie aizliedzošā luksofora signāla, strauja manevrēšana, braukšanas joslu neievērošana. Visbiežāk mopēdisti cieš sadursmēs ar vieglo automašīnu.

Pērn Latgalē reģistrēti 20 ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietuši 20, bet bojā gājuši divi mopēdu vadītāji.

«AUTOinfo»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Ludzā greizsirdības dēļ viena sieviete sadūra otru

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka Ludzā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 18. nodaļas «Noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību».

13. oktobrī Ludzā konflikta rezultātā kāda sieviete guvusi miesas bojājumus — durtu brūci vēderā. Kā noskaidrots, kopīga pasēdēšana un alkohola lietošana bija puslīdz rāma līdz brīdim, kad starp divām sievietēm sācies konflikts. Greizsirdības lēkmē 1962. gadā dzimusi sieviete ar nazi iedūra vēderā 1960. gadā dzimušai sievietei. Cietusi tika nogādāta slimnīcā medicīniskās palīdzības sniegšanai.

Daugavpili un Ludzā atsavinātas nelegālas cigaretes

Latgales reģiona pārvaldes policisti veikuši dažādus operatīvos pasākumus, apkarojot nelikumīgu alkohola un cigarešu apriti, kā arī tā saucamās *točkas*.

Daugavpili Jaunbūves mikrorajonā tika veiktas sankcionētās kratīšanas divās privātmājās. Vienā no tām ierikota *točka*, kurā tirgo nelegālas cigaretes. Kratīšanas rezultātā kopumā atsavinātas 54 300 cigaretes. Policija sakarā ar minēto pārbauda 1947. gadā dzimušu sievieti.

Operatīvie pasākumi notikuši arī Ludzā, kur policijas darbinieki sankcionētās kratīšanas rezultātā atraduši un atsavinājuši 10 000 nelegālas cigaretes. Uzsāktajos kriminālprocesos turpinās izmeklēšana.

Dažu stundu laikā reģistrēti vairāki negadījumi

13. novembrī, dažu stundu laikā Daugavpili reģistrēti divi ceļu satiksmes negadījumi. Ap pulksten 13.30 pilsētas centrā velosipēdistis notrieca 1965. gadā dzimušu sievieti, kura šķērsoja ceļa braucamo daļu pa gājēju pāreju. Par laimi, gājēja guva tikai sasitumus, kas nav bīstami veselībai un dzīvībai.

Pēc aptuveni divām stundām notika sadursme, kurā bija iesaistītas trīs automašīnas. VW sadūrās ar Audi 6, kura savukārt ietriecās vēl vienā tādas pašas markas automašīnā. Negadījuma rezultātā traumas guva pirmās Audi vadītāja, 1968. dzimusi sieviete. Policija skaidro avārijas apstākļus.

Policijai ir jautājums — kas vadīja automašīnu?

14. novembrī ap pulksten 21.15 Viļānu novada teritorijā uz autoceļa Viļāni — Preiļi — Špoģi automašīnas Renault vadītājs netika galā ar savu transportlīdzekli, mašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Negadījuma rezultātā slimnīcā ar dažādām traumām tika nogādāti divi cilvēki — 1972. gadā dzimis vīrietis un 1942. gadā dzimusi sieviete. Pašlaik policija skaidro negadījuma apstākļus un to, kurš no braucējiem avārijas laikā atradās pie automašīnas stūres.

Bēgli no Aglonas novada noķēra tikai Kombuļu pagastā

Preiļu policijas iecirkņa darbinieki 13. novembra vakarā ap pulksten 20.20 Aglonas novada teritorijā uz ceļa vēlējas apturēt kādu iereibušu autovadītāju, taču tas mēģināja aizlaisties no policijas. 1966. gadā dzimušais automašīnas VW vadītājs nepakļāvās policistu likumīgajām prasībām apstāties un turpināja braukt, pie tam vadīja transportlīdzekli lielā ātrumā, tādā veidā apdraudot apkārtnējo cilvēku dzīvību un veselību. Pārkāpēju izdevās apturēt tikai uz ceļa Krāslava — Preiļi Krāslavas novada Kombuļu pagasta teritorijā. Virieša izelpotajā gaisā tika konstatēts 1,03 promiles liels reibums. Tiek lemts par likumpārkāpēja saukšanu pie atbildības.

Indrā — nelegālas cigaretes, Rēzeknē — marihuāna

Daugavpils iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus sakarā ar akcīzes preču nelikumīgu apriti, sadarībā ar Latgales muitas kontroles punkta darbiniekiem Krāslavas novada Indras pagasta teritorijā kravas vilcienā, kas ieradās no Baltkrievijas, atraduši 60 kastes ar nelegālām cigaretēm. Kopumā policija atradusi un atsavinājusi 60 000 nelegālu cigarešu, kas bija paslēptas kravas vilciena vagonā zem ogleņiem.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 190. panta (kontrabanda) pirmās daļas — par muižošanai pakļauto preču vai citu vērtību ieviešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvešanu no tās, apejot muitas kontroli vai noslēpjot tās no šādas kontroles, vai nedeklarējot, vai izmantojot viltotus muitas vai citus dokumentus, vai citādā nelikumīgā veidā, ja ar to radīts būtisks zaudējums. Par to soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Savukārt Rēzeknē 20. novembrī Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki pie kāda virieša atraduši, iespējams, narkotiskas vielas.

Veicot izmeklēšanu kriminālprocesā, kas bija uzsākts par zādzību no automašīnas, kāda 1974. gadā dzimusi virieša dzīvesvietā tika veikta sankcionēta kratīšana. Tās rezultātā policijas darbinieki atrada sakaltētu augu valsts izcelsmes vielu, iespējams, marihuānu — 20 gramus. Par to policijā uzsākts kriminālprocess, nozīmēta ekspertīze. Policijai zināms, ka vīrietis jau agrāk bija nonācis konfliktā ar likumu.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

Pērk meža ipašumus, cirsma.

Palīdzam izņemt cirsma biļeti.
Stigojam. Ātra novērtēšana.
Samaksa tūlītēja. 1 ha – 300-8000 Ls.
Tālr. 20207208.

95. kods
no 27. novembra
autoskolā "VIKINGI".
Tālr. 20030031.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

Smelies spēku dzīves ritmā,
Glabā tēva padomiņu.
Skumju brīdī esam kopā ar
Veru Holopovu,
TĒVU mūžībā pavadot.
SIA "Agrofirma "Turība"
kollektīvs

Firma pērk ipašumā visa veida
mežus, zemi, cirsma.
Augstākās cenas.
Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29324128.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

Pārdod

jaunu divpusīgo atspēru gultas matraci. Izmēri 120x200. Cena Ls 120. Tālr. 26792824.

PREIĻU VALSTS ĢIMNĀZIJĀ UN 1. PAMATSKOLĀ

Koncerts «Mana dziesma Latvijai»

Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVĢ) notika Latvijas dzimšanas dienai veltīts koncerts «Mana dziesma Latvijai», kurā katrs ģimnāzijas kurss izpildīja vienu, viņaprāt, Latvijai nozīmīgu dziesmu. Ingūna Patmalniece, direktore vietniece audzināšanas darbā, atzīst, ka koncerts atklājis, ka audzēkņiem Latvija ir tuva un mīļa, jo gatavotie priekšnesumi bija sirsnīgi, patriotiski un cieņas pilni pret dzimteni. Izskanēja gan zināmās tautasdziesmas, gan nozīmīgas atmodas laika dziesmas, kā arī mūsdienās tapušie darbi. Katrā no tām jaunieši izstāstīja savu stāstu. Koncerta laikā visus uzrunāja un sveica PVĢ direktore Ligita Pauniņa, savukārt Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis pasniedza Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centra Atzinības rakstu par patriotismu un valstiskās identitātes stiprināšanu ģimnāzijas skolotājai Natālijai Pizelei un direktorei vietniecei audzināšanas darbā Ingūnai Patmalniecei. 3.HK kursa audzēkne Ieva Grēvele saņēma izglītības pārvaldes Atzinības rakstu.

Ģimnāzistu drošības skrējiens

Preiļu Valsts ģimnāzijas (PVĢ) parlaments rīkoja drošības skrējienu «Esi drošs — esi redzams», kura mērķis bija mudināt jauniešus rūpēties par savu veselību un drošību, neaizmirst tumšajā laikā lietot atstarotājus, in-

formē PVĢ parlamenta prezidente Ieva Grēvele. Pasākuma ietvaros tika organizēta orientēšanās Preiļu ielās. Jau no pulksten 16.30 kursu komandas un atbalstītāji pulcējās skolā, lai vēlreiz pārrunātu skriešanas stratēģiju, veidotu kopīgu vizuālo tēlu un noklausītos drošības instruktažu. Obligātā prasība visiem dalībniekiem bija atstarotāji. Skrējēju uzdevums bija komandām nonākt konkrētos punktos pilsētas teritorijā, ievērojot ceļu satiksmes noteikumus, izpildīt dažādus atjautības un veiklības uzdevumus, kā rezultātā katra komanda ieguva konkrētu punktu skaitu gan par ātrumu, gan precizitāti uzdevumu izpildē.

Visas komandas pēc uzdevuma izpildes skolā tika sagaidītas ar siltu tēju un uzkodām, lai atgūtu spēkus. Par cienastu skrējēji teica paldies skolas vadībai un Preiļu novada jauniešu informācijas punkta vadītājai Santai Ancānei.

Komandu atbalstītāji savukārt varēja krāt papildus punktus savam kursam, piedaloties aktivitātēs PVĢ aktu zālē. Notika gan viktorīna par nozīmīgiem faktiem un notikumiem skolā, gan dažādas stafetes komandas saliedēšanai, gan arī atjautības uzdevumi. Katram kursam bija jāveic arī viens radošais uzdevums — jāizveido plakāts vai kolāža ar nosaukumu «Mēs par drošu vidi skolā!». Visu atbalstītāju plakāti bija oriģināli un krāsaini, tos varēs apskatīt ģimnāzijā, lai arī ikdienā neaizmirstu par savu drošību.

Gala rezultātā tika noskaidrotas trīs ātrākās un pre-

cizākās komandas. Trešo vietu ieguva 3. B kurss, otrajā vietā ierindojās 2. BK kurss, bet pirmajā vietā — 3. A kurss. Visi dalībnieki saņēma balvas, par ko bija parūpejušies pasākuma atbalstītāji.

Aicina nobalsot par Preiļu 1. pamatskolas jauniešu trenažieru zāles projektu

Biedrība «Savai skolai» un Preiļu 1. pamatskolas 9. klašu skolēni aicina ar balsojumu atbalstīt Preiļu 1. pamatskolas jauniešu treniņu zāles projektu. Balsošana ir bez maksas. Var nobalsot trijos veidos, un katrs piešķirs projektam trīs balsis. Pirmo balsojumu var veikt, izmantojot mobilo telefonu, otro balsojumu — draugiem.lv un trešo — inbox.lv: <http://www.labiedarbi.lv>, <http://www.draugiem.lv/special/labiedarbi>, <http://labiedarbi.inbox.lv/project?id=706>.

Jauniešu grupai no Preiļu 1. pamatskolas sadarbībā ar vecāku biedrību «Savai skolai», sadarbojoties ar sporta skolotājiem, ir radusies ideja izveidot telpu ar sporta aprīkojumu, kurā varētu sevi fiziski pilnveidot, lietderīgi pavadot savu brīvo laiku vai arī mērķtiecīgi trenējoties, lai sasniegtu labus rezultātus sportā, kā arī lai uzlabotu savu veselības stāvokli. Šo treniņu zāli novada skolēni un iedzīvotāji varēs izmantot bez maksas.

Sagatavoja L.Rancāne

"NOVADNIEKS" 2014. GADAM!

Abonēšanu var veikt jebkurā pasta nodaļā, pie pastniekiem, Latvijas Pasta mājas lapā www.pasts.lv vai pa tālruni 67008001 un 27008001.

ABONĒT redakcijā, Preiļos, Brīvības ielā 14, ir ĒRTĀK, ĀTRĀK, LĒTĀK!

Fiziskās personas, abonējot "NOVADNIEKU" redakcijā **uz visu gadu** un nevis pa mēnešiem, ietaupīs uz pasta kvīšu rēķina Ls 6,00 (8,54 EUR), kā arī saņems gada abonentu par 11 mēnešu cenu, t. i., par Ls 36,96 (52,59 EUR), vēl ietaupot 3,36 (4,78 EUR). (KOPĀ ietaupījums – Ls 9,36 (13,32 EUR).

ABONĒT "NOVADNIEKU" uz šiem pašiem noteikumiem var arī redakcijas mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

AICINĀM abonēt "NOVADNIEKU" redakcijā arī juridiskās personas, jo nebūs jāmaksā par abonēšanas pakalpojumiem.

"NOVADNIEKA" viena mēneša abonēšanas cena 2014. gadā:

fiziskām personām Ls 3,36 (4,78 EUR)

juridiskām personām Ls 4,25 (6,05 EUR).

(Abonēšanas pakalpojumi pastā par vienu preses izdevumu ir Ls 0,50 (0,71 EUR) ar PVN.)

VISU, KAS CILVĒKAM PIEDER, RADA VIŅŠ PATS. INFORMĀCIJU VIŅŠ IEGŪST.

ATBALSTIET UN ABONĒJIET SAVU LAIKRAKSTU "NOVADNIEKS", KURŠ IZNĀK JAU VAIRĀK NEKĀ 60 GADUS!

KATRAM ABONENTAM DĀVANĀ SKAISTS SIENAS PĀRLIEKAMĀIS KALENDĀRS

2014. GADAM!

**KATRAM gada abonentam četri privātsludinājumi vai apsveikums,
vai līdzjūtība laikrakstā bez maksas.**

